

Lui Nat i-ar fi prins bine o țigară, dar politicile companiei interziceau fumatul în p-magazin, aşa că deveni tot mai agitată. Era patru fără un sfert și Morrow nu se întorsese. Nu era sigură cum avea să explice situația, dacă el nu se întorcea la timp. Îi expedie un SMS și-l întrebă unde era.

Se auzi un clinchet, anunțând deschiderea ușii de la intrare, însă nu era Morrow. În p-magazin intră un bărbat cu un pulover portocaliu.

– Bună, spuse el. Am o prismă de vânzare.

Nat își puse deoparte telefonul.

– Ia s-o vedem.

El se apropie și așeză prisma pe tejghea; era un model nou, de mărimea unei serviete. Nat o răsuci, ca să-i poată vedea afișajul numeric din capăt: data de activare era cu numai șase luni în urmă și peste 90% din capacitatea ei continua să fie disponibilă. Îi deplie tastatura, ca să vadă ecranul, apăsa butonul ONLINE și apoi aşteptă. Trecu un minut.

– Poate că-i traficul intens, comentă nesigur Pulover Portocaliu.

– E-n regulă, zise Nat.

După alt minut se aprinse ledul de activare. Nat tastă:

Test tastatură.

După câteva secunde primi un răspuns:

Pare bună.

Ea comută pe modul video și textul de pe ecran fu înlocuit de o imagine granulată a propriului chip, care o privea. Sinele ei paralel încuiuță și zise:

- Test de microfon.
- Tare și clar.

Ecranul reveni la text. Nat nu recunoscuse colierul pe care-l purtase sinparul; dacă ei sfârșeau prin a achiziționa prisma, trebuia să-o întrebe de unde-l cumpărase. Reveni cu privirea la bărbatul în pulover portocaliu și rosti un preț.

Dezamăgirea lui fu evidentă.

- Doar atât?
- Atâtă face.
- Crezusem că chestiile astăzi devin mai valoroase odată cu trecerea timpului.

- Așa este, dar la altă scară temporală. Dacă ar fi avut cinci ani vechime, am fi purtat altă conversație.

- Și dacă în cealaltă ramificație se întâmplă ceva cu adevărat interesant?

- Da, aşa ceva ar merita. Nat îi arăta prisma. Cealaltă ramificație are *într-adevăr* ceva interesant?

- Păi... nu știu.

- Dacă vrei o ofertă mai bună, va trebui să faci tu însuți cercetarea și să ne-o aduci.

Pulover Portocaliu ezită.

- Dacă vrei să te mai gândești și să revii altădată, ne găsești tot aici.
- Poți să mă lași un minut?
- Nu-i nicio grabă.

Pulover Portocaliu trecu la tastatură și făcu un scurt schimb de mesaje cu sinparul lui. După ce termină, spuse:

- Mulțumesc, o să revenim altă dată.

Plie prisma și ieși.

Ultimul client din p-magazin terminase chatul și era gata pentru deconectare. Nat merse în nișă pe care o utilizase, verifică consumul de date al prismei și o duse în depozitul din spate. Până termină

înregistrarea, sosiră cei trei clienți cu programare la ora patru, printre care și cel care avea nevoie de prisma luată de Morrow.

- Doar un minut, le spuse ea, și vă cuplez.

Merse în depozit și scoase prismele pentru ceilalți doi clienți. Tocmai îi instalase în nișele lor, când Morrow intră pe ușa din față, cu coatele larg depărtate de corp, încrucit purta o cutie mare de carton. Ea îi ieși în cale la tejghea.

- Ai ajuns în ultima clipă, îi șopti străpungându-l cu privirea.
- Gata, gata, știu programările.

Morrow duse cutia în depozit și ieși de acolo cu prisma. O instală în nișă celui de-al treilea client în ultimele secunde. La ora patru, ledurile de activare de pe cele trei prisme se aprinseră și toți cei trei clienți începură să vorbească cu sinparii lor.

Nat îl urmă pe Morrow în camera din spatele tejhelei. Bărbatul se așeză la biroul lui de parcă nu se întâmplase nimic.

- Ia zi, făcu ea. De ce a durat așa mult?
- Am stat de vorbă cu unul dintre îngrijitorii de la cămin.

Morrow tocmai se întorsese de la o vizită făcută unei cliente. Jessica Oehlsen era o văduvă trecută de săptămâni de ani, cu puțini prieteni și al cărei unic fiu era mai degrabă o povară decât o alienare. Cu aproape un an în urmă, ea începuse să vină o dată pe săptămână pentru a vorbi cu sinparul ei; întotdeauna rezerva un separeu, ca să poată folosi chatul vocal. Cu două luni în urmă, ea căzuse rău și-si fracturase șoldul, iar acum se afla într-un cămin pentru bătrâni. Încrucit nu mai putea veni la p-magazin, Morrow îi ducea prisma săptămânal ca să-si poată continua conversațiile regulate; era o încălcare a politicilor companiei ComSin, dar ea îl plătea pentru favoarea aceea.

- M-a pus la curent cu starea doamnei Oehlsen.
- Ce s-a-ntâmplat?
- Acum are pneumonie, zise Morrow. Mi-a spus că-i ceva frequent după fracturile de șold.
- Serios? Cum se ajunge de la fractura de șold la pneumonie?

- După cum zicea tipul ăsta, e din cauză că pacienții nu se mișcă mult și sunt adormiți din cauza Oxycodonei, așa că nu inspiră niciodată profund. Oricum, doamna Oehlsen s-a îmbolnăvit clar.

- E grav?

- Îngrijitorul zicea că o să mai ducă o lună, cel mult două.

- Oh! Păcat...

- Mda. Morrow își scărpină bărbia cu vârfurile boante ale degetelor. Dar mi-a dat o idee.

Asta nu era de mirare.

- Ce mai e acum?

- Stai liniștită, de data asta n-o să am nevoie de tine. Mă pot descurca și singur!

- Perfect. Am destule de făcut.

- Exact, ai o întrunire în seara asta. Cum merge?

Nat strânse din umeri.

- Greu de spus. Eu cred că fac progrese.

Fiecare prismă – numele era aproape un acronim al denumirii originale „Plaga interworld signaling mechanism“ („Mecanism Plaga pentru semnalare inter-lumi“) – avea două leduri: unul roșu și unul albastru. Când o prismă era activată, în interiorul ei se efectua o măsurătoare cuantică ce ducea la două rezultate posibile, care aveau probabilități egale: un rezultat era indicat de aprinderea ledului roșu, iar celălalt de aprinderea ledului albastru. Din momentul acela prisma permitea transferul de informații între cele două ramificații ale funcției de undă universale. În termeni colocviali, prisma crea două linii temporale recent divergente, una în care se aprindea ledul roșu și una în care se aprindea cel albastru, și îngăduia comunicarea dintre cele două.

Informațiile erau schimbate prin intermediul unei matrice de ioni, izolați în capcane magnetice în interiorul prismei. Când prisma era activată și funcția de undă universală se despărțea în două ramificații, ionii aceia rămâneau în stare de superpoziție

coerentă, echilibrați pe o muchie de cuțit și accesibili ambelor ramificații. Fiecare ion putea fi utilizat pentru a trimite un singur bit de informație, un „da“ sau un „nu“, de la o ramificație la cea-laltă. Actul citirii acestor da/nu determina decoerența ionului, răsturnându-l permanent de pe muchia de cuțit, într-o din cele două părți. Pentru a trimite alt bit, aveai nevoie de alt ion. Cu o matrice de ioni, puteai să trimiti un sir de biți care să codifice text; cu o matrice destul de lungă, puteai să trimiti imagini, sunete, ba chiar și video.

Drept consecință, o prismă nu era ca un aparat de radio ce conecta cele două ramificații; activarea uneia nu alimenta un transmisițor la cărui frecvență te puteai conecta prin reglare. Era mai degrabă ca un blocnotes pe care-l partajau cele două ramificații și, de fiecare dată când era expediat un mesaj, fila de deasupra era ruptă. După ce blocnotesul era epuizat, nu se mai putea face schimb de informații, iar cele două ramificații își continuau căile separate, de-a pururi lipsite de comunicare între ele.

Imediat după inventarea prismei, inginerii lucraseră pentru a adăuga mai mulți ioni matricei și pentru a crește mărimea blocnotesului. Cele mai recente prisme comerciale aveau capacitate de un gigabyte. Asta era suficient pentru toată viața, dacă nu făceai decât schimb de mesaje-text, însă nu toți clienții erau satisfăcuți cu atât. Mulți doreau capacitatea de a purta o conversație în direct, preferabil video; ei trebuiau să-și audă propriile glasuri sau să-și vadă propriile chipuri, care-i priveau la rândul lor. Până și videoclipurile de rezoluție mică și cu rată de cadre mică puteau consuma întreaga capacitate a unei prisme în câteva ore; oamenii obișnuiau să le utilizeze doar ocazional, bazându-se în majoritatea timpului pe text sau pe comunicații exclusiv audio, astfel încât prisma lor să țină cât mai mult timp posibil.

Programarea săptămânală de la ora patru a Danei era cu o femeie pe nume Teresa. Teresa îi era clientă de peste un an; ea

avusese nevoie de terapie în primul rând din cauza dificultății pe care o avea în menținerea pe termen lung a relațiilor sentimentale. Inițial, Dana crezuse că problemele izvorau din divorțul părinților ei, pe când era adolescentă, dar acum bănuia că Teresa era înclinată să caute încruna alternative mai bune. Săptămâna trecută, ea îi povestise că recent se întâlnise întâmplător cu un fost iubit; cu cinci ani în urmă îi refuzase cererea în căsătorie, iar acum el era însurat cu altcineva și fericit. Dana se aștepta că și azi să continue să vorbească despre episodul acela.

Teresa își începea adesea ședințele cu politețuri, dar nu și acum. Imediat ce se așeză, ea zise:

– Azi, în timpul pauzei de prânz, m-am dus la Globul de Cristal.

Suspectând deja răspunsul, Dana întrebă:

– Ce i-ai întrebat?

– I-am întrebat dacă pot să afle cum ar fi fost viața mea dacă m-aș fi căsătorit cu Andrew.

– Și ce-ai spus?

– Au spus că „poate“. Nu știam cum funcționează – un tip de-acolo mi-a explicat.

Teresa n-o întrebă pe Dana dacă ea știa. Trebuia să povestească, ceea ce era foarte bine; de multe ori, ea îzbutea să-și desculcească în felul acela gândurile, cu ajutorul doar mărunte din partea Danei.

– Mi-a spus că decizia mea de a mă căsători sau nu cu Andrew n-a cauzat ramificarea a două linii temporale, pentru că numai activarea unei prisme face asta. A mai spus că se pot uita la prisme pe care le au și care fuseseră activate în lunile dinainte ca Andrew să mă fi cerut de nevastă. Vor expedia solicitări la versiunile paralele ale Globului de Cristal din ramificațiile aceleia, iar angajații respectivi vor căuta versiunile mele paralele, pentru a vedea dacă vreuna dintre ele era căsătorită cu Andrew. Dacă găseau vreuna, o puteau intervieva și-mi puteau comunica spusele ei. A precizat totuși că nu exista nicio garanție că vor găsi o astfel de ramificație și că simpla expediere a solicitărilor costă, așa că

trebuiau să mă taxeze indiferent dacă găseau sau nu ceva. După aceea, dacă eu doream să discut cu versiunea mea paralelă, aveam să fiu taxată separat. Și, pentru că aveau să utilizeze prisme vechi de cinci ani, totul avea să fie scump.

Dana fu bucuroasă să audă că Globul de Cristal fusese corect în privința costurilor; știa că acolo existau brokeri de date care promiteau rezultate pe care nu le puteau atinge.

– Și ce-ai făcut?

– N-am vrut să decid nimic până nu vorbesc mai întâi cu tine.

– În regulă, zise Dana, haide să vorbim. Cum te-ai simțit după consultație?

– Nu știu. Nu mă gândisem la posibilitatea ca ei să nu poată găsi o ramificație în care eu i-am spus „da“ lui Andrew. De ce n-ar putea găsi o asemenea ramificație?

Dana se gândi să încerce să-o conducă pe Teresa spre descoperirea de una singură a răspunsului, apoi decise că nu era necesar.

– Ar putea însemna, zise ea, că decizia ta de a-l respinge pe Andrew n-a fost pe muchie de căută. Poate că tu te-ai simțit nehotărâtă, însă de fapt n-ai fost aşa; decizia ta de a-l respinge a fost bazată pe un sentiment profund, nu pe un capriciu.

Teresa păru gânditoare.

– Asta ar fi bine de știut. Mă-ntreb dacă n-ar trebui să le cer ca mai întâi să caute. Dacă nu vor găsi o versiune a mea care să căsători cu Andrew, atunci mă pot opri, pur și simplu.

– Și dacă vor găsi o versiune care să căsătoră cu Andrew, cât de probabil este că le vei cere să-o intervieveze?

Ea oftă.

– Sută la sută.

– Și ce-ți spune asta?

– Cred că-mi spune că n-ar trebui să le cer să efectueze căutarea, decât dacă sunt sigură că vreau să știu răspunsul.

– Și vrei să știi răspunsul? întrebă Dana. Ba nu, dă-mi voie să reformulez. Cum ți-ar plăcea să fie răspunsul și cum te temi că ar putea fi el?

Teresa tăcu aproape un minut. În cele din urmă, spuse:

– Cred că mi-ar plăcea să aflu că o versiune a mea s-a măritat cu Andrew, iar apoi a divorțat de el fiindcă nu era bărbatul potrivit pentru mine. Mă tem să afflu că o versiune a mea s-a măritat cu Andrew, iar acum e-n culmea fericirii. E meschin din partea mea?

– Cătuși de puțin, zise Dana. Sunt niște sentimente perfect normale.

– Presupun că va trebui pur și simplu să decid dacă sunt de acord să-mi asum riscul.

– Da, acesta este unul dintre modurile în care poți privi situația.

– Și care ar fi alt mod?

– Alt mod ar fi să te întrebă dacă ți-ar fi realmente util ceva ce ai afla despre cealaltă ramificație. Este posibil ca nimic din ce află despre cealaltă ramificație să nu schimbe situația ta de aici, din această ramificație.

Teresa se încruntă și căzu pe gânduri.

– Poate că nu va schimba nimic, dar eu mă voi simți mai bine știind că am luat decizia bună.

Tăcu, iar Dana așteptă. Apoi Teresa întrebă:

– Mai ai și alți clienți care au mers la brokeri de date?

Dana încuviuință.

– Mulți.

– În general crezi că folosirea acestor servicii este o idee bună?

– Nu cred că există un răspuns general valabil. Depinde exclusiv de individ.

– Și n-o să-mi spui dacă eu ar trebui sau nu s-o fac.

Dana zâmbi.

– Știi bine că nu ăsta-i rolul meu.

– Știi, dar m-am gândit că o întrebare nu strică. După încă o clipă, Teresa zise: Am auzit că unii devin obsedați de prisme.

– Da, se poate întâmpla. Eu chiar sunt mediatoarea unui grup de sprijin al celor pentru care folosirea prismelor a devenit o problemă.

– Serios? Pentru un moment, Teresa fu ispită să ceară detalii, după care zise: Și n-o să mă sfătuiești să nu mai recurg la serviciile Globului de Cristal?

– Există persoane care au probleme cu alcoolul, dar eu nu-mi voi sfătu clienții să nu bea absolut niciodată niciun păharel.

– Bănuiesc că-i logic. Teresa făcu o pauză, apoi întrebă: Tu însăți ai folosit vreodată unul dintre serviciile astea?

Dana clătină din cap.

– Nu.

– Ai fost ispitită?

– Nu tocmai.

Teresa o privi pe Dana cu o expresie de curiozitate.

– Nu te întrebi niciodată dacă ai făcut o alegere greșită?

„Eu nu trebuie să mă întreb; eu știu.“ Cu glas tare, Dana zise însă:

– Bineînțeles. Dar încerc să mă concentrez pe locul și clipa prezente.

Cele două ramificații conectate prin activarea unei prisme începeau ca fiind perfect identice, cu excepția rezultatului măsurătorii cuantice. Dacă o persoană decisese să-și bazeze o decizie foarte importantă pe măsurătoare – „Dacă se aprinde ledul albastru, voi detona bomba asta; în caz contrar, o voi dezamorsa“ –, atunci cele două ramificații se vor separa în mod evident. Dar, dacă nimeni nu întreprinde nicio acțiune ca urmare a măsurătorii, cât de mult se vor îndepărta cele două ramificații? Este posibil ca un singur eveniment cuantic în sine să ducă la schimbări vizibile între cele două ramificații? Este posibil ca forțele istorice mai vaste să fie studiate cu ajutorul prismelor?

Întrebările acestea fuseseră subiect de dezbatere încă de la prima demonstrație a comunicării prin intermediul unei prisme. Dar, când fuseseră construite prisme cu capacitați de o sută de kilobytes, un cercetător meteorolog pe nume Peter Silitonga desfășurase două experimente pentru a lămuri problema.

La momentul acela, prismele continuau să fie rețele mari de echipamente de laborator ce utilizau azot lichid, iar Silitonga a

cerut câte una pentru fiecare dintre experimentele plănuite. Înainte de a le activa, el a întreprins o serie de aranjamente. Întâi a recrutat voluntare dintr-o duzină de țări, care nu era însărcinată la momentul acela, dar care încercau să conceapă copii; după un an, cuplurile care avuseseră copii au fost de acord ca nou-născuții să fie supuși unui test ADN pe 21 de loci. După aceea, el a activat prima prismă, scriind de la tastatură comanda care a trimis un foton printr-un filtru de polarizare.

După șase luni, Silitonga a programat un agent software să recupereze rapoarte meteo de pe tot globul în decursul unei luni. Apoi a activat a doua prismă și a așteptat.

Lui Nat îi plăcea că, indiferent de subiect, întrunirile grupului de sprijin ofereau întotdeauna cafea. El nu-i păsa prea mult dacă era o cafea bună sau proastă; de fapt, era fericită că ținerea ceștii de cafea îi dădea posibilitatea de a face ceva cu mâinile. Și, chiar dacă locul în care se întrunea grupul de sprijin nu era cel mai frumos pe care-l văzuse vreodată – era subsolul destul de tipic al unei biserici –, cafeaua era de obicei realmente bună.

Când intră, Lyle se afla la cafetieră și-și umplea o ceașcă.

– Bună, zise el.

Îi întinse ceașca pe care abia o umpluse și începu să-și toarne alta pentru el.

– Mulțumesc, zise ea.

Lyle începuse să frecventeze grupul cu puțin înaintea lui Nat, cu vreo trei luni în urmă. Acum zece luni i se oferise un job nou și nu putea decide dacă să-l accepte. Cumpărare o prismă și o folosise ca pe o aruncare de monedă: ledul albastru accepta oferta, ledul roșu o respingea. Ledul albastru se aprinsese în această ramificație, aşa că el acceptase jobul, în timp ce sinparul lui rămasese la jobul existent. Pentru câteva luni ambii fuseseră mulțumiți. Dar, după ce trecuse noutatea inițială a jobului, Lyle constatase că nu era încântat de îndatoririle lui, pe când sinparul său fusese

promovat. Certitudinea lui Lyle fusese zguduită. În comunicațiile cu sinparul, el pretindea că era fericit, dar era măcinat de invidie și gelozie.

Nat găsi pentru ei două scaune goale, alăturate.

– Tie îți place să stai în față, nu-i aşa? îl întrebă.

– Da, însă dacă nu-ți place, nu trebuie să faci la fel.

– Nu-i problemă, zise ea.

Se aseză și sorbiră din cafele, așteptând începerea întrunirii.

Mediatoarea grupului era o terapeută pe nume Dana. Era Tânără, cam de o vîrstă cu Nat, dar părea că știe ce face. Lui Nat i-ar fi plăcut să fi avut pe cineva ca ea în grupurile anterioare din care făcuse parte. După ce toți se aseză, Dana spuse:

– Vrea cineva să înceapă?

– O să încep eu, rosti Lyle.

– Perfect, povestește-ne despre săptămâna ta.

– Păi, am căutat-o aici pe Becca.

Sinele paralel al lui Lyle se întâlnea de câteva luni cu o femeie pe nume Becca, pe care o cunoșcuse întâmplător într-un bar.

– Proastă idee, proastă de tot, clatină Kevin din cap.

– Kevin, te rog, interveni Dana.

– Scuze, scuze.

– Mulțumesc, Dana, spuse Lyle. I-am trimis un SMS, i-am explicat motivul, am trimis o fotografie în care erau împreună sinparul meu și sinparul ei și am întrebăt-o dacă o puteam invita la o cafea. A acceptat.

Dana dădu din cap, îndemnându-l să continue.

– Ne-am întâlnit sămbătă după-amiază și la început a părut că ne înțelegem perfect. Ea a râs la glumele mele, eu am râs la glumele ei și m-am gândit: „Fac pariu că aşa s-a întâmplat și când sinparul meu s-a întâlnit cu al ei.“ Am simțit că-mi trăiam clipele cele mai bune.

Păru stânjenit.

– După care totul s-a dus naibii. I-am spus ce grozav era să o cunosc și cum simteam că situația se va schimba pentru mine, pentru ca apoi, fără să-mi dau seama, i-am povestit cum folosirea

prismei îmi stricase viața. I-am spus cât de gelos eram pe sinparul meu pentru că se întâlnise cu Becca paralelă, că acum obișnuiam să-mi pun la îndoială orice alegere și aşa mai departe. Și mi-am dat seama cât de lamentabil sunau toate cuvintele alea din gura mea. Am știut c-o pierd și de aceea, din disperare... Șovăi, apoi urmă: I-am propus să-i împrumut prisma mea ca să discute cu Becca paralelă și ca Becca să-i spună ce tip extraordinar eram. Vă puteți închipui ce grozav a mers totul. Ea a fost politicoasă, dar mi-a dat de înțeles că nu mai dorea să mă revadă.

– Mulțumesc că ne-ai împărtășit toate astea, Lyle, zise Dana. Se adresă celorlalți: Vrea cineva să comenteze?

Era o oportunitate, totuși Nat nu intenționa să intervină imediat. Ar fi fost mai bine dacă mai întâi vorbeau ceilalți membri ai grupului.

Kevin începu:

– Îmi cer scuze pentru remarcă de mai devreme. N-am vrut să spun că ai fost prost pentru că ai încercat. Mă gândeam mai degrabă că sună a ceva ce aş fi făcut eu și de aceea am avut un prezentiment neplăcut. Îmi pare rău că nu ţi-a mers mai bine.

– Mulțumesc, Kevin.

– Și de fapt nu-i o idee proastă. Voi doi trebuie să fiți compatibili, dacă sinparii voștri formează un cuplu.

– Sunt de acord cu Kevin că voi doi sunteți compatibili, spuse Zareenah, însă eroarea pe care continuăm s-o facem toți este că, atunci când vedem că sinparii noștri au noroc, credem că și noi suntem îndreptățiti la același noroc.

– Eu nu cred că sunt îndreptățit la Becca, spuse Lyle, însă ea caută pe cineva, la fel ca mine. Dacă suntem compatibili, asta n-ar trebui să conteze într-o măsură? Știu că am lăsat o primă impresie proastă, dar simt că această compatibilitate a noastră ar trebui să fie pentru ea un motiv de a trece peste prima impresie.

– Ar fi frumos dacă ar face aşa, dar n-are absolut nicio obligație în privința asta.

– Mda, zise Lyle fără chef. Înțeleg ce zici. Atâtă doar că mă simt... știu c-o repet frecvent, dar mă simt invidios. De ce mă comport aşa?

Momentul acesta părea potrivit și Nat interveni:

– Recent, mi s-a întâmplat ceva ce cred că ar putea fi similar cu situația prin care trece Lyle.

– Continuă, zise Dana.

– Așa... deci eu am un hobby și creez bijuterii, în special cercei. Am un mic magazin online de unde oamenii pot să cumperi. Nu mă ocup eu personal de livrări, ci doar trimit designul la o companie care se ocupă cu fabricarea și expedierea lor. (Partea aceea era adevărată, dacă cineva dorea să-i viziteze magazinul.) Sinparul meu tocmai mi-a spus că o persoană influentă online ne-a văzut înțâmplător un model și a postat, spunând că de mult i-a plăcut, iar în ultimele săptămâni sinparul meu a vândut sute de cercei. Mai mult chiar, a văzut într-o cafenea pe cineva care purta cerceii. Chestia e că modelul care a atras atenția n-a fost unul creat de ea după ce am activat eu prisma, ci anterior. Exact aceiași cercei sunt de vânzare în magazinul meu din această ramificație, dar aici nu-i cumpără nimeni. Ea câștigă bani de pe urma unui model pe care noi l-am făcut înainte ca ramificațiile noastre să devină divergente, însă eu nu câștig. De ce are noroc, iar eu n-am?

Nat îi văzu pe câțiva încuiințând aprobatator.

– Și mi-am dat seama, urmă ea, că sentimentul acesta nu-i același ca atunci când văd că alții vând multe bijuterii în magazinele lor online. Este ceva diferit. Se întoarse către Lyle. Nu cred că sunt invidioasă din fire și nu cred asta nici despre tine. Noi nu dorim întotdeauna ce au alții. Dar în cazul prismei nu mai este vorba despre alții, ci despre noi. Și atunci cum putem să nu simțim că merităm ce au ei? Este ceva firesc. Problema nu este cu noi, ci cu prisma.

– Mulțumesc, Nat, apreciez asta.

– Cu placere.

Progres. Șta era în mod clar un progres.

Puneți un triunghi de bile pe masa de biliard, apoi execuțați o spargere perfectă. Imaginea-vă că masa nu are buzunare și este lipsită de frecare, așa că bilele vor ricoșa întruna, fără să se opreasă; cât de precis putem anticipa traiectoria unei bile anume, când se lovește de celelalte? În 1978 fizicianul Michael Berry a calculat că putem prognoza doar nouă coliziuni înainte de a trebui să ținem seama de efectul gravitațional al unei persoane aflate în aceeași cameră. Dacă măsurătoarea inițială a poziției unei bile este greșită fie și cu un nanometru, prognoza devine inutilă în numai câteva secunde.

Coliziunile dintre moleculele de aer sunt contingente în mod similar și pot fi afectate de efectul gravitațional al unui singur atom aflat la depărtare de un metru. Așa că, deși interiorul unei prisme este ecranat de mediul exterior, rezultatul măsurătorii cuantice care are loc la activarea prismei poate totuși să exercite un efect asupra lumii exterioare, determinând dacă două molecule de oxigen se ciocnesc, sau dacă trec una pe lângă alta. Fără vreo intenție, activarea prismei dă naștere în mod inevitabil unei deosebiri între cele două ramificații generate. Deosebirea este imperceptibilă la început – o discrepanță la nivelul mișcării termice a moleculelor –, dar, când aerul este turbulent, în aproximativ un minut perturbarea la nivel microscopic devine macroscopică și afectează vârtejuri cu diametrul de un centimetru.

Pentru fenomenele atmosferice la scară mică, efectele perturbărilor se dublează la fiecare două ore. În termenii prognozei, astă înseamnă că o eroare de un metru în măsurătorile atmosferice inițiale va duce la o eroare de un kilometru în prognoza meteo din ziua următoare.

La scară mai mare, propagarea erorilor încetineste din cauza unor factori ca topografia și stratificarea atmosferei, dar nu înțează; în cele din urmă, erori de kilometri devin erori de sute sau de mii de kilometri. Chiar dacă măsurătorile inițiale au fost atât de detaliate încât au inclus date despre fiecare metru cub din

atmosfera Pământului, prognoza meteo viitoare va înceta să mai fie utilă într-o lună. Creșterea rezoluției măsurătorilor inițiale are un beneficiu limitat; deoarece erorile se propagă atât de rapid la scară mică, începerea cu date despre fiecare centimetru cub din atmosferă va prelungi acuratețea prognozei cu numai câteva ore.

Creșterea erorilor în prognozele meteo este identică cu divergența dintre vremea în ramificațiile din părți opuse ale unei prisme. Perturbarea inițială este factorul important în coliziunea moleculelor de oxigen când prisma este activată, iar după o lună vremea pe glob este diferită. Silitonga a confirmat asta când el și sinparul lui au făcut schimb de rapoarte meteo la o lună după activarea unei prisme. Toate rapoartele meteo au fost corespunzătoare anotimpului – n-a existat niciun loc care să aibă iarnă într-o ramificație și vară în cealaltă ramificație –, dar în rest au fost practic necorelate. Fără ca nimeni să fi făcut vreun efort, cele două ramificații se îndepărtau vizibil la scară planetară.

După ce Silitonga a publicat rezultatele acestea, în lucrarea intitulată „Studiul propagării crescătoare a erorii atmosferice cu mecanismul Plaga pentru semnalare inter-lumi“, istoricii s-au angajat în dezbatere încinse despre măsura în care vremea putea afecta cursul istoriei. Scepticii au recunoscut că putea să afecteze viețile zilnice ale indivizilor în diverse moduri, dar cât de frecvent erau decise de vreme rezultatele unor evenimente istorice? Silitonga n-a participat la dezbatere; el aștepta încheierea celuilalt experiment al său de un an cu prisma.

Existau zile când clienții se succedau în ordinea cea mai bună, și aşa erau pentru Dana după-amiezile de miercuri. După-amiază aceasta începu cu unul dintre clienții ei cei mai pretențioși, un bărbat care-i cerea să ia toate deciziile în numele lui, se lamenta când ea n-o făcea și o învinovătea când, în cele din urmă, el întreprindea o acțiune. Ca atare se simți ușurată să-l vadă pe Jorge imediat după aceea, o gură de aer proaspăt care să-i limpezească

biroul. Problemele lui nu erau cele mai interesante pe care le întâlnise ea vreodată, dar îi plăcea să-l aibă drept client. Jorge era amuzant și pașnic și mereu bine intenționat; nu era perfect convins de procesul terapeutic, totuși ei progresaseră constant în privința imaginii lui de sine, care nu era nici pe departe corespunzătoare, și a atitudinilor negative care-l trăgeau înapoi.

Cu patru săptămâni în urmă se petrecuse un incident. Managerul lui Jorge la job era un tiran răutăios, care-i desconsidera pe toți cei care lucrau pentru el; una dintre temele permanente ale ședințelor Danei cu Jorge era ajutorul pe care i-l dădea pentru a ignora insultele managerului. Într-o zi, Jorge își pierduse cumpătul și spărsese toate roțile mașinii managerului când rămăsese singur în parcare. Trecuse suficient timp ca să nu mai existe riscul de a fi prins, dar, deși o parte din el pretindea că nu se întâmplase nimic, o altă parte continua să aibă remușcări cu privire la fapta comisă.

Își începură ședința schimbând banalități și Dana rămase cu impresia că Jorge dorea să-i spună ceva. Îl privi întrebător și bărbatul zise:

– După ședința de săptămâna trecută, am mers la un broker de prisme – Lydoscope.

Dana fu surprinsă.

– Serios? De ce?

– Am vrut să văd câte versiuni ale mele au procedat la fel ca mine.

– Povestește-mi.

– Le-am cerut să trimítă întrebarea la șase versiuni ale mele. Deoarece este un punct de divergență recent, a fost ieftin, așa că am solicitat imagini video. Azi-dimineață mi-au trimis mai multe fișiere video, înregistrări ale celor spuse de sinparii mei.

– Și ce ai aflat?

– Niciunul nu spărsese cauciucurile managerului său. Toți au spus că avuseseră fantezii secrete de felul acela. Unul fusese gata să facă în aceeași zi în care am făcut-o eu, dar se oprișe.

– Și ce crezi tu că înseamnă asta?

– Înseamnă că spargerea cauciucurilor a fost un accident cu totul improbabil. Faptul că eu am făcut-o nu spune nimic important despre mine ca persoană.

Dana auzise despre oameni care utilizau prisme în moduri similare, însă de obicei erau persoane care-și justificau acțiunile atrăgând atenția că ar fi putut face ceva mai rău. Până atunci ea nu întâlnise versiunea aceasta specifică, în care autoapărarea se baza pe un comportament moral superior al sinelui paralel. În tot cazul, ea nu se așteptase la asta din partea lui Jorge.

– Așadar, tu crezi despre comportamentul sinparilor tăi că vorbește despre tine?

– În toate ramificațiile examineate de ei, punctul de divergență se găsea la numai o lună înainte de incident. Asta înseamnă că acei sinpari erau exact ca mine; ei nu avuseseră timp să devină persoane diferite.

Ea încuviașă din cap; Jorge avea dreptate.

– Crezi că vandalizarea de către tine a mașinii managerului este anulată de faptul că sinparii tăi n-au făcut-o?

– Nu anulată, dar este un indicator al tipului de persoană care sunt eu. Dacă toți sinparii mei i-ar fi spart cauciucurile, asta ar fi indicat ceva important despre personalitatea mea. Ar fi fost ceva despre care Sharon ar fi trebuit să afle.

Jorge nu-i spusese soției sale ce făcuse, fiindcă se simțise prea rușinat.

– Dar faptul că ei n-au făcut-o înseamnă că eu sunt în mod fundamental o persoană non-violentă, așa că dacă i-aș fi spus lui Sharon ce s-a întâmplat ar fi căpătat o idee greșită.

Scopul era ca el să se convingă treptat să-i spună totul soției sale.

– Și ce simți acum, după ce ai căpătat informația asta?

– Cred că simt ușurare, răspunse Jorge. Mă îngrijora semnificația acțiunii mele. Acum însă nu mai sunt la fel de îngrijorat.

– Spune-mi mai multe despre sentimentul acesta de ușurare.

– Mă simt ca... Jorge se foi în scaun, căutându-și cuvintele. În cele din urmă, zise: Cred că mă simt ca și cum aş fi căpătat rezultatele unei analize medicale și m-am liniștit.

- Ca și cum există posibilitatea să fii bolnav, dar se dovedește că nu ești.

- Exact! N-a fost nimic serios. În cazul meu nu este ceva ce ar putea fi recurrent.

Dana decide să-și asume un risc.

- Bun, atunci să ne gândim la episodul ăsta ca la o analiză medicală. Tu ai avut niște simptome ce ar fi putut indica o boală serioasă, de pildă cancerul. Se dovedește însă că nu ai cancer.

- Exact!

- Bineînțeles, este grozav că nu ai cancer, totuși simptomele persistă. N-ar merita să află care este cauza lor?

Jorge o privi inexpressiv.

- Dacă nu-i cancer, ce mai contează?

- Păi ar putea fi altceva, ceva despre care ar fi util să știi.

- Am căptătat răspunsul de care aveam nevoie. Bărbatul ridică din umeri. Deocamdată asta mi-e suficient.

- Bine, încuviință Dana.

N-avea rost să insiste. Era sigură că în cele din urmă Jorge avea s-o facă.

E de la sine înțeles că ne-am fi născut în orice ramificație în care părinții noștri s-au întâlnit și au avut copii, dar nicio naștere nu este inevitabilă. Silitonga intenționa ca experimentul lui de un an să arate că actul conceperii era extrem de dependent de circumstanțe, inclusiv de situația meteo în ziua respectivă.

Ovulația este un proces treptat și regulat, așa că aceeași celulă-ou ieșe din folicul, indiferent dacă afară plouă sau e soare. Celula spermatozoid care ajunge la ovulul acela este însă ca o mină de ping-pong câștigătoare expulzată din tamburul rotitor al unei loterii; este rezultatul unor forțe complet aleatorii. Chiar dacă circumstanțele externe ale unui act de copulație par identice în cele două ramificații, ajunge o discrepanță imperceptibilă pentru ca un spermatozoid anume, și nu altul, să fuzioneze cu ovulul.

De aceea, îndată ce săbloanele meteo sunt vizibil diferite în cele două ramificații, sunt afectate toate instanțele fertilizării. După nouă luni, toate mamele de pe glob nasc copii diferenți în fiecare dintre cele două ramificații. Asta este imediat evident când pruncul este băiat într-o ramificație și fată în cealaltă ramificație, dar rămâne valabil și când copiii au același sex. Nou botezatul Dylan dintr-o ramificație nu este același cu Dylan din cealaltă ramificație; cei doi sunt frați.

Asta a demonstrat Silitonga când el și sinparul lui au comparat testele ADN ale pruncilor născuți la un an după activarea unei prisme, în lucrarea intitulată „Efectul turbulenței atmosferice asupra concepției“. El utilizase altă prismă decât cea din „Propagarea erorii“ pentru a evita întrebarea dacă nu cumva publicarea rezultatelor acelui experiment crease divergențe ce n-ar fi apărut altfel. La momentul conceperii acestor copii, nu existase absolut niciun fel de comunicare între cele două ramificații. Fiecare copil avea o alcătuire cromozomială diferită de a omologului său din cealaltă ramificație, iar singura cauză posibilă fusese rezultatul unei unice măsurători cuantice.

Unii continuau să afirme că cursul general al istoriei nu s-ar fi schimbat între cele două ramificații, dar demonstrația era greu de susținut. Silitonga arătase că și cea mai mică schimbare posibilă ar fi avut până la urmă repercușiuni globale. Pentru un călător temporal ipotetic care ar fi dorit să împiedice ascensiunea lui Hitler la putere, intervenția minimă nu era sufocarea pruncului Adolf în leagănul său; ajungea să se întoarcă în timp cu o lună înainte de conceperea sa și să perturbeze o moleculă de oxigen. Acțiunea aceea nu numai că l-ar fi înlocuit pe Adolf cu un frate, ci i-ar fi înlocuit pe toți cei de vîrstă lui sau mai tineri. Până în 1920, asta ar fi însemnat jumătate din populația planetei.

Morrow începuse să lucreze la ComSin cam odată cu Nat, așa că niciunul dintre ei nu fusese angajat în perioada înfloritoare a

companiei. În vremea când doar corporațiile își puteau permite prisme, oamenii erau mulțumiți să meargă la un p-magazin ca să comunice cu propriile versiuni paralele. Acum, când prețurile prismelor deveniseră accesibile, ComSin mai avea doar câteva sucursale, iar clienții lor erau în majoritate adolescenti ai căror părinți nu le îngăduiau să utilizeze prisme sau pensionari destul de nesofisticatați pentru a considera conceptul sinparului o nouitate.

Nat fusese mulțumită să țină capul la cutie, dar Morrow avusese mereu planuri. El fusese promovat ca manager al p-magazinului după ce născocise o modalitate de a mări baza de clienți. De fiecare dată când primeau o prismă nouă, el verifica rapoartele de accidente din luna ulterioară datei de activare a prismei și expedia reclame personalizate celor implicați. Adesea aceștia erau incapabili să se abțină de la tentația de a vedea cum ar fi arătat viața lor dacă n-ar fi suferit accidentul. Niciunul dintre ei nu devinea client pe termen lung – majoritatea erau deprimați de cele aflate –, totuși erau o modalitate viabilă de a obține venituri de la fiecare prismă nou achiziționată.

La cămin, Morrow așteptă imediat în afara ușii doamnei Oehlsen în timp ce aceasta vorbea cu sinparul ei. Pentru conversațiile lor, cele două utilizau acum video în loc de mesaje text; femeia știa că nu mai avea mult de trăit, așa că n-avea rost să păstreze capacitatea prismei pentru mai târziu. Astă îngreuna însă situația pentru doamna Oehlsen paralelă, care practic urmărea moartea unei versiuni a ei. Conversația lor era încordată – Morrow lăsase un microfon în cameră, ca să le poată asculta la cască –, deși muribunda doamnă Oehlsen nu părea să-și dea seama.

După ce terminară, doamna Oehlsen ridică ușor glasul pentru a-l anunța pe Morrow că putea să intre.

– Cum a mers? întrebă bărbatul.

– Bine, zise ea. Respirația îi era anevoieasă. Dacă există cineva cu care să poți vorbi fără să te prefaci, acela este propriul tău sine.

Morrow luă prisma de pe masa mobilă de deasupra patului și o ambară în cutia ei.

– Doamnă Oehlsen, spuse el, v-a sugera ceva, dacă nu vă supărați.

– Te ascult.

– Ați spus că nu știți pe nimeni care să merite cu adevărat banii dumneavoastră. Dacă într-adevăr simțiți aşa, poate că ar trebui să-i dați sinparului dumneavoastră.

– Dumneata poți face asta?

Încrederea era esențială în vinderea oricărei minciuni.

– Banii sunt tot o formă de informație, explică el. Îi putem trimite prin intermediul unei prisme, la fel cum transmitem informații audio sau video.

– Hm, este o idee interesantă. Știu că ea i-ar folosi mai întrelept decât ar face-o fiul meu. Bătrâna țuguițe buzele, căzând pe gânduri. Și cum ar trebui să procedez în privința asta? Să-i cer avocatului meu să-mi modifice testamentul?

– Sigur că da, puteți proceda și aşa, dar va dura până va fi soluționată problema succesiunii dumneavoastră și ar fi bine să transferați banii cât mai curând.

– De ce?

– Luna viitoare intră în vigoare o lege nouă. Își scoase telefonul și-i arăta un articol fictiv pe care-l pregătise el. Guvernul dorește să-i descurajeze pe oameni să mute bani din linia aceasta temporală, așa că va impune un impozit de cincizeci la sută pe transferul fondurilor spre alte linii temporale. Dacă expediți banii înainte ca legea să intre în vigoare, puteți evita impozitarea respectivă. Din expresia bătrânei își dădu seama că ideea o atragea, așa încât continuă: ComSin se poate ocupa de asta imediat.

– Bine, aproba ea, fă aranjamentele necesare. O vom face când vîi săptămâna viitoare.

– Voi pregăti totul, încuvîință Morrow.

După ce se întoarse la ComSin, Morrow folosi prisma pentru a expedia un mesaj sinparului său, cerându-i să-l susțină. Ei doi aveau să-i spună doamnei Oehlsen paralelă că omoloaga ei avea halucinații din cauza calmantelor și credea că expediase bani prin intermediul prismei, și ar fi fost bine să-i cânte în strună în

puținele zile ce-i mai rămăseseră de trăit. Probabil că asta ar fi fost suficient, dar, dacă era necesar, ei puteau stopa oricând conversațiile video, spunând că un alt client epuizase în mod neașteptat capacitatea prismei.

După aceea, Morrow începu să pregătească contul fals în care să primească banii. Nu se aștepta la vreo avere; probabil că doamna Oehlsen avea ceva economii, totuși nu era bogată în adevăratul sens al cuvântului. Marea lovitură avea să vină, dacă erau norocoși, de la grupul de sprijin al lui Nat.

Ca parte a jobului său pentru ComSin, Morrow întocmise o listă de grupuri de sprijin pentru persoanele care aveau dificultăți cu prismele lor. El știa că unii din grupurile respective aveau să sfărșească prin a-și vinde prisme, aşa că mergea regulat la bisericile și centrele comunitare unde se țineau întrunirile și lipea fluturași: CUMPĂRĂM PRISME; PREȚUL CEL MAI BUN. Cu trei luni în urmă, Morrow tocmai prindea un fluturaș la un avizier, când doi membri ai grupului de sprijin începuseră să flegărească în apropierea lui, în timp ce beau cafea și așteptau deschiderea sălii. Morrow îi auzise perfect.

– Te-ai întrebat vreodată dacă ai distrus viața altcuiua prin activarea prismei tale?

– Ce vrei să zici?

– Păi, poate că cineva moare într-un accident auto în celalătă ramificație, nu în asta, din cauză că ai activat prisma.

– Acum că ai amintit despre asta, mai ții minte accidentul de acum câteva luni de la Hollywood? În ramificația sinparului meu, în accidentul acela a murit Scott, nu Roderick.

– Exact la asta mă refeream. Activarea de către tine a prismei a avut un impact uriaș asupra vieții altcuiua. Te-ai gândit vreodată la asta?

– Nu prea. Poate că sunt prea egoist, însă de obicei mă gândesc la propria mea viață.

Bărbatul făcuse referire la un cuplu de celebrități: cântărețul pop Scott Otsuka și starul de film Roderick Ferris. Ei se îndrepătau spre premiera unui film când limuzina le fusese izbită de un

șofer beat; Roderick murise și Scott rămăsese văduv îndurerat. Totuși prisma bărbatului acestuia era conectată la o ramificație în care Scott murise, iar Roderick fusese supraviețitorul.

Prisma aceea ar fi valorat foarte mulți bani, totuși Morrow nu se putea duce pur și simplu la el și să-i propună s-o cumpere. De aceea o trimisese pe Nat în grup să pretindă că dorea să scape de dependență de prisma. Bărbatul se numea Lyle și ea trebuia să se împrietenească cu el. Nîmic sexual – Morrow era îndeajuns de intelligent ca să nu-i ceară aşa ceva –, ci pur și simplu o camaradă din grupul de sprijin, pe care bărbatul s-o placă și în care să aibă încredere. În felul acela ea l-ar fi putut împinge discret în direcția renunțării la prisma. Iar când el avea să fie gata, Nat avea să-i spună că și ea dorea să renunțe la prisma și că știa pe cineva care oferea prețuri bune pentru prisme uzate, aşa că ei doi le-ar fi putut vinde împreună pe ale lor. După care ea l-ar fi adus pe Lyle la ComSin, unde Morrow avea să le cumpere prismele.

Apoi Morrow avea să stabilească o întâlnire cu Scott Otsuka și să-i propună să-i vândă o prisma prin intermediul căreia putea vorbi cu soțul lui mort.

Nicio prisma nu ar fi permis vreodată comunicarea cu o ramificație separată chiar înaintea activării ei, aşa că nu existau rapoarte din ramificații în care Kennedy nu fusese asasinat sau în care mongolii invadaseră Europa de Vest. În mod similar nu se puteau căștiaga averi din patentarea unor invenții întrezoare, în ramificații unde progresul tehnologic pornise pe altă cale. Dacă din utilizarea unei prisme puteau fi căștigate beneficii practice, ele trebuiau să rezulte din divergențe ulterioare, nu anterioare.

Variatii aleatorii făceau posibilă ocazional evitarea accidentelor; odată, când un avion de pasageri se prăbușise, Administrația Aviației Federale își anunțase omoloaga din altă ramificație, care izbutise să opreasca la sol propria versiune a avionului și să efectueze o inspecție amănunțită ce dusese la identificarea unei componente din

sistemul hidraulic aflată în pragul defectării. Nu se putea însă face nimic în privința accidentelor cauzate de erori umane, care difereau în fiecare ramificație. De asemenea, nu era posibilă trimiterea de avertismente despre dezastre naturale: un uragan într-o ramificație nu spunea nimic despre probabilitatea unui uragan în altă ramificație, iar seismele aveau loc simultan în toate ramificațiile, așa că nu erau posibile avertismente prealabile.

Un general de armată a cumpărat o prismă, deoarece se gândise că va putea utiliza o ramificație ca simulare militară de un realism suprem: el avea intenția să-și convingă sinele paralel să întreprindă o acțiune agresivă în cealaltă ramificație, pentru a vedea care era reacția țării atacate. A descoperit eroarea planului său imediat ce a comunicat cu sinele paralel, care intenționa să-l folosească pe el exact în același mod. Fiecare ramificație era de importanță supremă pentru locuitorii ei; nimeni nu dorea să joace rolul de cobai pentru altcineva.

Prismele ofereau totuși un mod de studiere a mecanismelor modificărilor istorice. Cercetătorii au început să compare știrile de prima pagină din ramificații, căutând discrepanțe și apoi investigându-le cauzele. În unele cazuri divergența rezulta dintr-un eveniment aleatoriu explicit: de pildă, un fugar căutat era arestat la un filtru rutier. În alte cazuri, divergența era rezultatul alegerii de către cineva a unor acțiuni diferite în două ramificații; în astfel de cazuri, cercetătorii solicitau interviuri, dar dacă cei implicați erau personalități publice, ofereau rareori detalii despre motivele alegerilor făcute. Pentru cazurile ce nu se încadrau în aceste categorii, cercetătorii trebuiau să scocească prin știrile din săptămânilile precedente pentru a încerca să identifice motivele discrepanței, ceea ce ducea la examinarea variațiilor stocastice ale bursei sau ale rețelelor sociale.

După aceea cercetătorii continuau să monitorizeze știrile în săptămânile și lunile următoare pentru a vedea cum creșteau divergențele în timp. Ei căuta un scenariu clasic de forma „ pierdere unui cui de potcoavă poate pierde un regat“, în care undele se propagau constant, dar inteligibil. În loc de așa ceva găseau alte

discrepanțe mărunte, neasociate celei descoperite original; vremea instiga schimbări peste tot, permanent. Până ce se observa o divergență politică importantă, era greu de apreciat care-i fusese cauza. Problema era exacerbată de faptul că toate studiile trebuiau să ia sfârșit odată ce capacitatea unei prisme era epuizată; indiferent cât de interesantă ar fi fost o divergență specifică, conexiunea dintre ramificații era întotdeauna temporară.

În sectorul privat, întreprinzătorii și-au dat seama că, deși informațiile obținute de la prisme aveau valoare instrumentală limitată, ele puteau fi vândute consumatorilor drept conținut. A apărut un nou tip de brokeri de date: o companie putea să facă schimb de știri despre evenimente curente cu versiunile ei paralele și să vândă informațiile abonaților. Cel mai ușor de vândut erau știrile sportive și bârfele despre celebriți; deseori pe oameni îi interesau acțiunile starurilor favorite în alte ramificații la fel de mult ca acțiunile din propria ramificație. Fanii sportivi inveterați strângau informații din mai multe ramificații și se contraziceau în privința echipei cu performanțele generale cele mai bune și dacă acestea erau mai importante decât performanțele într-o ramificație individuală. Cititorii comparau versiuni diferite de romane publicate în ramificații diferite, astfel că autorii intrau în concurență cu copii piratați ale cărților pe care ei le-ar fi putut scrie. Odată ce au început să se construiască prisme cu capacitați mai mari, același lucru a fost valabil cu muzica și cu filmele.

La prima întrunire la care participase, lui Nat nu-i venise să credă despre ce vorbeau ceilalți: un bărbat se îngrijora în mod obsesiv că sinparul lui se distra mai bine decât el, o femeie era captivă într-o spirală a îndoielii pentru că sinparul ei votase pentru alt candidat decât ea. Oare astea erau pentru oamenii obișnuiați probleme? Să te trezești acoperit de propria-ți vomă, să fii nevoit să te culci cu dealerul, pentru că nu puteai face rost de bani suficienți: acelea erau probleme reale. Pentru o clipă Nat visase cu

ochii deschiși că le va spune tuturor celor din grup că ar trebui să se trezească, dar, desigur, n-o făcuse și asta nu numai pentru că i-ar fi spulberat acoperirea. Ea nu se găsea într-o poziție din care să-i judece pe oamenii ăștia. Și atunci ce dacă ei se autocompăti-mău? Mai bine să te scalzi în autocompătimire pentru fleacuri, decât să-ți fi nenorocit cu adevărat viața.

Nat se mutase în orașul ăsta pentru a lua totul de la zero, departe de oamenii și locurile ce ar fi putut declanșa o recidivă. Jobul de la ComSin nu era grozav, totuși era bine să câștigi o leafă cinstită și în general îi plăcea să fie cu Morrow. Șmecherile pe care el le făcea pe lângă job fuseseră amuzante; Nat se pricepuse mereu la de-astea și-și spunea că o ajutau să nu recidiveze, încrățat placerea de a-i însela pe oameni era un substitut nepericulos al drogurilor. În ultima vreme însă ea începuse să simtă că pur și simplu se amăgea în privința asta. Chiar dacă nu-și mai toca toți banii pe droguri, aceste mici escrocherii aveau probabil s-o reducă la folosirea lor. Ar fi fost mai bine să se îndepărteze de toate; trebuia să-și găsească alt job, departe de Morrow, iar asta ar fi însemnat probabil să se mute din nou. Pentru așa ceva i-ar fi trebuit însă bani, așa că era nevoie să continue să lucreze cu Morrow înainte de a fi în stare să-l refuze.

Zareenah începuse să vorbească.

- Nepoata mea este în ultimul an de liceu și de câteva luni a început să trimită aplicații la colegii. În ultima săptămână a primit răspunsuri și s-a descurcat destul de bine: a fost acceptată în trei locuri. Am fost foarte încântată... până am stat de vorbă cu sinparul meu. Atunci am aflat că sinparul nepoatei mele a fost acceptat la Vassar, care fusese prima ei opțiune. Însă aici, în ramificația asta, Vassar e unul dintre colegiile care mi-a respins nepoata. Toate deosebirile dintre cele două ramificații ale noastre au rezultat în urma activării prismei de către mine, nu? Prin urmare, eu sunt cauza respingerii nepoatei mele. Eu trebuie să fiu înnovățită.

- Tu pleci de la presupunerea că, dacă n-ai fi activat prisma, atunci nepoata ta ar fi fost acceptată la Vassar, zise Kevin. Dar asta nu-i neapărat adevărat.

Zareenah începu să ferfeițească o batistă de hârtie pe care o ținea în mâini, un obicei pe care-l avea când vorbea despre ea însăși.

- Atunci înseamnă că sinparul meu a făcut ceva pentru a-și ajuta nepoata, dar eu n-am făcut același lucru în ramificația asta. Așadar sunt de înnovățit pentru că n-am acționat.

- Nu ești de înnovățit, zise Lyle.

- Însă toate deosebirile se datorează prismei mele.

- Asta nu-nseamnă că-i vina ta.

- Cum nu?

Descumpănit, Lyle se întoarse către Dana, cerându-i ajutorul din priviri. Dana o întrebă pe Zareenah:

- Cu excepția lui Vassar, au existat și alte deosebiri între acceptările și respingerile de aplicații pe care le-au primit nepoata ta și sinparul ei?

- Nu, celelalte sunt la fel.

- Atunci putem presupune că setul de solicitări de aplicații al nepoatei tale a fost la fel de puternic în ambele ramificații.

- Da, zise ea ferm. Este o fată istea și nimic nu va schimba asta.

- Haide să speculăm timp de un minut. De ce ar accepta-o Vassar pe nepoata ta în celalătă ramificație, dar nu și în aceasta?

- Nu știu, răspunse Zareenah.

Dana privi în jurul încăperii.

- Alt cineva are vreo idee?

- Poate că funcționarul care a studiat aplicațiile în ramificația asta, spuse Lyle, a avut o zi proastă atunci când a citit-o pe a ei.

- Și ce i-ar fi putut cauza lui o zi proastă?

Nat trebuia să simuleze interesul, așa că interveni:

- Poate că cineva s-a băgat în fața lui în trafic în dimineața aceea.

- Sau poate și-a scăpat telefonul în closet, zise Kevin.

- Sau ambele, adăugă Lyle.

Dana i se adresă lui Zareenah:

– Este vreuna dintre acestea o consecință previzibilă a acțiunilor întreprinse de tine?

– Nu, recunosc Zareenah, cred că nu.

– Ele sunt pur și simplu rezultate aleatorii ale vremii, care este diferită în cele două ramificații. Și orice poate cauza diferențele acelea. Dacă am cerceta, sunt sigură că am putea găsi o sută de oameni ale căror prisme se conectează cu o ramificație în care nepoata ta a fost respinsă. Dacă se întâmplă la fel în ramificații în care tu te-ai comportat diferit, atunci cauza nu ești tu.

– Totuși simt că e vina mea.

Dana aproba din cap.

– Oamenilor le place ideea că există întotdeauna cineva responsabil pentru orice eveniment dat, încrât asta ne ajută să conferim o logică lumii. Ba chiar ideea aceasta ne place atât de mult, încât uneori ne înnovățim pe noi însine, pur și simplu că să existe cineva pe care să fie aruncată vina. Însă nu totul este sub controlul nostru sau, de fapt, sub controlul cuiva.

– Înțeleg că nu-i o reacție rațională, totuși eu o simt, spuse Zareenah. Cred că am o predispoziție spre vinovăție față de sora mea... Făcu o pauză, apoi adăugă: Din cauza trecutului nostru comun.

– Vrei să vorbești despre el? o întrebă Dana.

Zareenah șovăi, apoi spuse:

– Cu ani în urmă, când eram amândouă adolescente, am studiat împreună baletul, însă ea era mult mai bună ca mine. A căptătat o audiere pentru a studia la Juilliard, dar eu am fost atât de geloasă, încât am sabotat-o.

Povestea devinea interesantă: era un comportament necorespunzător justificat. Până atunci Nat nu mai auzise aşa ceva în grup, dar avu grija să nu dovedească prea mult entuziasm.

– I-am pus cafeină în sticla de apă, pentru că știam că o va da peste cap. N-a fost acceptată. Zareenah își coborî față în palme. Simt că nu voi putea îndrepta niciodată ce am făcut. Probabil că voi nu puteți să înțelegeți asta.

O expresie îndurerată străbătu chipul Danei, însă ea se controlă rapid.

– Toți am comis greșeli, zise ea. Crede-mă, eu însămi am comis destule. Există însă o deosebire între acceptarea responsabilității pentru acțiunile noastre și asumarea vinovăției pentru ghinoane aleatorii.

Nat o privi cu atenție. Fața Danei revenise la expresia uzuală de acceptare calmă, totuși pierderea de moment a stăpânirii de sine îi atrăsesese atenția. Până atunci Nat nu mai văzuse aşa ceva la mediatorul unui grup. Când fusese la dezintoxicare, auzise o singură dată un mediator povestindu-și trecutul... și fusese un tip care vorbise cu atâtă șicsușină, încât povestea lui sunase realmente ca un text repetat cu grija. Oare ce făcuse Dana ca să se simtă atât de vinovată?

Odată cu disponibilitatea prismelor cu capacitatea mai mare, brokerii de date au început să ofere servicii personale de căutare celor care doreau să afle despre alte căi pe care ar fi putut apuca viețile lor. Era o afacere mult mai riscantă decât vânzarea de știri din alte ramificații, din două motive. În primul rând, puteau să treacă ani până ce divergențele să fi crescut suficient de mult ca să fie interesante, iar brokerii trebuiau să stocheze prisme și să le activeze, dar fără să schimbe informații, păstrându-le capacitatea pentru utilizare ulterioră. În al doilea rând, era necesar un nivel superior de cooperare între versiunile paralele ale companiei. Dacă clienta Jill dorea să știe despre diversele ei variații de sine paralele, câteva versiuni ale companiei trebuiau să întreprindă cercetări în ramificațiile lor, însă Jill putea remunera doar versiunea din ramificația ei; nu exista nicio modalitate prin care banii să fie împărțiți între ramificații. Speranța era ca o cooperare inter-ramificații să îngăduie tuturor versiunilor unei companii să aibă clienți plătitori în ramificația lor, iar în timp asta avea

să funcționeze în avantajul tuturor: o formă de altruism reciproc între toate versiunile paralele ale companiei.

În mod previzibil, unii indivizi au devenit deprimați după ce au aflat că sinele lor paralele se bucurau de succese pe care ei însăși nu le avuseseră. Pentru o vreme a existat îngrijorarea că aceste căutări private vor dobândi reputația unui produs care-i făcea pe cumpărători nefericiți. Totuși majoritatea oamenilor au decis că le plăcea mai mult propria vieță decât viața sinelui paralel și de aceea au concluzionat că luaseră deciziiile corecte. Deși era probabil doar bias de confirmare, era îndeajuns de ușual pentru ca serviciile personale de căutare să rămână o afacere profitabilă pentru brokerii de date.

Unii i-au evitat complet pe brokeri, temându-se de ce ar putea afla, pe când alții au devenit obsedați de ei. Au existat cupluri căsătorite, în care o persoană se încadra în prima categorie, iar cealaltă se încadra în a doua categorie, ceea ce a dus frecvent la divorț. Brokerii de date au întreprins tentative de a-și extinde baza de clienți, însă au avut rareori succes. Produsul care a înregistrat cel mai mult succes în convingerea negativiștilor a fost acela care viza persoanele ce-și pierduseră o ființă iubită: brokerii găseau o ramificație în care persoana respectivă continua să trăiască și expediau actualizările lor din rețelele sociale, astfel ca îndurerării să poată vedea ce viață ar fi putut duce cei pe care-i iubiseră. Practica respectivă a consolidat cea mai ușuală critică a analiștilor: că brokerii de date promovau un comportament nesănătos al clienților lor.

Nat se aștepta ca Morrow să fie satisfăcut pentru o vreme, ținând seama de succesul planului său cu doamna Oehlsen. Cu două săptămâni în urmă, bătrâna transferase bani într-un cont fictiv, iar sinele ei paralel înghițise povestea despre confuzia cauzată de sedative. Acum, deoarece doamna Oehlsen răposase, cazul fusese închis perfect, fără urme. Totuși, în loc să se mulțumească

cu asta, Morrow părea mai doritor ca oricând să încerce o lovitură și mai mare.

Se aflau în biroul din ComSin și mâncau *tacos*, adus de Morrow de la un *food truck* aflat la două cvartale mai departe, când bărbatul deschise subiectul:

– Cum merge cu Lyle?

– Înaintez, răspunse Nat. Îmi dau seama că-i de părere că ar fi mai fericit fără prismă.

Morrow își termină *taco* și-si goli doza de apă minerală.

– Nu putem sta cu brațele încrucișate și să-l aşteptăm să decidă să renunțe la prismă.

Nat se încruntă.

– „Cu brațele încrucișate“? Crezi că asta fac?

El ridică mâna într-un gest de calmare.

– Ușurel, n-a fost o critică, totuși nu ne ajută cu nimic dacă el mai păstrează prisma aia niște ani. Trebuie să-l convingem să scape de ea.

– Știu, și exact asta mă străduiesc.

– M-am gândit la ceva mai concret.

– Adică?

– Cunosc un tip care lucrează cu o grupare ce se ocupă cu furtul de identitate. I-aș putea cere să se ocupe de Lyle, să-i distrugă creditul. După aceea Lyle chiar că n-ar mai dori să audă cât de bine se descurcă sinparul lui.

Nat se strâmbă.

– Cu asta ne ocupăm acum?

Bărbatul strânse din umeri.

– Dacă ar exista vreun mod prin care să facem viața paralelă a lui Lyle să arate mai bine, n-aș avea nimic împotriva, dar asta nu-i o opțiune. Tot ce putem face este să acționăm pentru ca viața lui de aici să arate mai rău.

O pledoarie bazată pe sensibilitate nu l-ar fi mișcat pe Morrow; ea trebuia să ofere un argument mai pragmatic.

- Nu cred că vrei să-l faci să se simtă atât de mizerabil, încât să se agațe de prismă pentru că-i unica lui legătură cu o viață fericită.

Asta păru să aibă succes.

- Aici ai dreptate, încuviiință el.

- Mai lasă-mă câteva intruniri înainte să acționezi.

Morrow își mototoli farfurie din carton și doza goală și le aruncă în coșul de gunoi.

- Bine, o să mai încercăm o vreme în stilul tău. Dar trebuie să grăbești treburile.

Ea aproba din cap.

- Am o idee.

Dana fu ușor surprinsă când Nat anunță grupul că își vânduse prisma; din intrunirile anterioare nu rămăsesese cu impresia că femeia era pregătită să facă saltul acela, deși știa că asemenea acțiuni nu erau întotdeauna posibil de anticipat. Nat părea să fie fericită în urma deciziei luate, totuși asta era tipic; toți se simțeau bine imediat după abandonarea prismei. Ea observă totuși că Nat verificase subtil reacția lui Lyle față de anunțul ei, ceva ce Dana o mai văzuse făcând și în trecut. Nu părea că interesul lui Nat ar fi avut o natură sentimentală sau, dacă totuși acesta exista, ea nu-l urmărea, poate pentru a nu complica și mai mult situația până nu-și rezolva propriile probleme.

La următoarea intrunire, Nat vorbi mai mult decât obișnuia, descriind felurile în care simțea că atitudinea i se îmbunătățise de când renunțase la prismă. Deși nu era excesiv de entuziastă, Dana fu ușor îngrijorată că femeia putea să aibă așteptări nerealiste și se pregătea pentru un recul. Kevin exprimă o părere similară, cumva lipsit de delicatețe, și păru să fie motivat mai degrabă de invidie decât de compasiune; el făcea parte din grup de mai mult timp decât Nat și nu înregistrase decât progrese modeste. Din fericire, Nat nu bătu în retragere, ci spuse că înțelegea că prin

renunțarea la prismă nu-și soluționase ca prin farmec toate problemele vieții. După aceea grupul petrecu restul intrunirii făcându-se asupra lui Kevin și acțiunilor lui din ultima săptămână, fără ca Dana să mai fie nevoită să-i îndrumă.

După aceea se simți destul de încântată atât de grup, cât și de ea însăși, dar buna dispoziție nu dură mult. Tocmai dusese cafetiera înapoi la bucătărie și încuia sala, când apăru Vinessa.

- Bună, Dana.

- Bună, Vinessa. Ce faci aici?

- Te-am căutat la birou, dar nu erai, aşa că mi-am zis să-ncerc aici.

- Ce s-a-ntâmplat?

- E vorba despre bani.

Bineînțeles că era vorba despre bani; Vinessa decisese să revină pe băncile școlii și-i ceruse Danei să-o ajute cu taxele.

- Ce-i cu ei?

- Am nevoie de bani acum. Înscrierile se încheie săptămâna asta.

- Săptămâna asta? Ultima dată când am vorbit despre asta, ai spus că în cursul toamnei.

- Știi, dar am decis că cu cât o să-ncep mai repede, cu atât va fi mai bine. Deci - îmi poți da banii săptămâna asta?

Dana șovăi, gândindu-se cum va trebui să-și rearanjeze bugetul.

- Te-ai răzgândit?

- Nu...

- Pentru că m-am bazat pe promisiunea ta și mi-am făcut și eu niște planuri. Dar, dacă te-ai răzgândit, spune-mi.

- Nu, nu, îți pot da banii ăia. O să îți-i trimit mâine, e bine aşa?

- E super, mersi. N-o să-ți pară rău, îți promit. De data asta o să am grija să meargă.

- Știi.

Mai târziu amândouă câteva secunde stânenitoare, apoi Vinessa plecă. Privind-o cum se îndepărta, Dana se întrebă care ar fi fost termenul corect pentru a le descrie relația.

În liceu, ele fuseseră cele mai bune prietene. Își petreceau tot timpul împreună, își făceau confidențe, râdeau până le dădeau

lacrimile. Mai mult încă, Dana o admira pe Vinessa că nu-i păsa de părerile altora și refuza să fie încolțită; căpăta note bune fiindcă îi era ușor, iar după aceea îi ironiza fățuș pe profesori care nu aveau alternativă decât să-o pedepsească. Uneori Dana dorise ca ea însăși să poată fi atât de curajoasă, totuși se simțea prea confortabil în rolul de favorită a profesorilor pentru a face orice care să-i pericliteze statutul acela.

Apoi urmase excursia cu clasa la Washington. Ele două planuiseră să găzduiască un party în camera lor de hotel în ultima seară petrecută în capitală, dar ce aveau să facă dacă la ușă ciocânea vreo profesoară: alcoolul era prea greu de ascuns, iar marijuana prea ușor de mirodit. De aceea strânseseră Vicodin din dulăpioarele de medicamente ale părinților lor, pastile rămase după operația de periodontită a tatălui Danei și după histerectomy mamei Vinessei, îndeajuns pentru ele și pentru prietenii lor.

Nu ștuseră însă că una dintre profesoare împrumutase de la cameriste un șperaclu pentru a face vizite-surpriză în camere. În chiar prima seară doamna Archer intrase tocmai când ele două își numărau stocul: două deszini de pilule, însiruite ordonat pe tăblia comodei.

- Ce naiba se-ntâmplă aici?

Amândouă rămăseseră mute ca niște statui. Dana văzuse cum toate planurile lor viitoare se destrămau precum ceața dimineții.

- Niciuna dintre voi n-are nimic de spus?

În clipa aceea, ea rostise:

- Sunt ale Vinessei.

Și Vinessa o privise, mai degrabă șocată. Ar fi putut să nege, însă amândouă știau că n-ar fi schimbat nimic, că Dana avea să fie crescută, nu Vinessa. Existase un moment în care Dana și-ar fi putut lăua înapoi cuvintele, când ar fi putut mărturisi adevărul, dar n-o făcuse.

Vinessa fusese eliminată temporar. Când revenise la școală, o ignorase pe Dana în mod ostentativ, iar Dana n-o putuse desigur învinui pentru asta, dar lucrurile nu se opriseră aici. Furioasă pe lume în general, Vinessa începuse să-și dea în petic: fura din

magazine, pierdea nopțile, venea la școală beată sau drogată și umbla cu elevi care se comportau la fel. Notele îi scăzură brusc și șansele de a intra la un colegiu bun dispărură. Era ca și cum înainte de seara aceea din Washington, Vinessa se cătinase pe o muchie foarte îngustă; ar fi putut deveni fie o fată bună, aşa cum considera societatea, fie o fată rea. Minciuna Danei o răsturnase de pe muchia aceea în partea rea și, purtând eticheta respectivă, bineînțeles că viața ei căpătase altă direcție.

După aceea ele două nu mai ținură legătura, însă Dana o întâlni după câțiva ani. Vinessa îi spuse c-o iertase și că înțelegea de ce Dana procedase așa, atunci. Acum, după ce petrecuse o vreme la închisoare și la reabilitare, ea încerca să-și readucă viața pe făgașul inițial: dorea să urmeze un colegiu comunitar, însă nu-și putea permite să plătească singură taxele, iar părinții nu mai voiau să aibă de-a face cu ea. Dana se oferise imediat să ajute.

Acea primă încercare nu fusese un succes; Vinessa descoperise că nu putea face față emoțional colegiului și renunțase la școală. Ulterior încercase să-și pornească propria afacere on-line și o rușinase pe Dana să-o ajute cu niște bani. Nici afacerea aceea nu mergea, fiindcă estimase greșit cheltuielile implicate. Acum avea altă idee de afaceri, dar nu-i mai ceruse bani Danei pentru ea. Planul Vinessei era să urmeze cursurile necesare pentru a întocmi un plan de afaceri adekvat, pe care să-l prezinte investitorilor potențiali. Așa că acum îi cerea iarăși bani Danei pentru taxe școlare.

Dana știa că Vinessa profita de sentimentele ei de vinovătie, dar nu conta. Ea era vinovată. Îi era datoare.

Nat ieșea de la toaletă când o auzi pe Dana vorbind cu cineva pe hol, imediat după colț. Se opri, se rezemă de perete și ridică telefonul la ureche ca un soi de camuflaj. Apoi avansă încet și auzi ce se vorbea: cineva o estorca de bani pe Dana, dar situația nu era clară. Oare femeia era o escroacă? Nat se gândi că ar fi trebuit să afle mai multe, doar ca să se asigure că nu există

nicio surpriză care să afecteze operațiunea ei și a lui Morrow, dar era în primul rând curioasă.

Ieși din clădire și o ajunse din urmă pe femeie.

- Scuză-mă, o cunoști pe Dana?

Femeia o privi bănuitor.

- De ce te interesează?

- Fac parte dintr-un grup de sprijin pe care-l mediază ea. Tocmai mă pregăteam să plec și v-am văzut discutând. Nu v-am putut auzi, dar mi s-a părut că erai furioasă și m-am întrebat dacă nu cumva ai fost și tu într-un grup mediat de ea, sau i-ai fost pacientă și ai avut o experiență proastă. Nu vreau să fiu indiscretă, ci doar să știu dacă există ceva despre ea ceva ar trebui să cunosc.

Femeia chicoti.

- Interesantă întrebare. Din ce fel de grup faci parte?

- Un grup pentru cei care au probleme cu utilizarea prismelor.

La privirea disprețuitoare de pe chipul celeilalte, Nat decisă să-și urmeze intuiția.

- Anterior, zise ea, am fost în Narcotici Anonimi.

Femeia încuviață scurt din cap.

- Însă Dana nu ți-a fost mediator acolo,

- Nu.

- În regulă, fiindcă în privința aceea n-ai fi avut încredere în ea. Însă pentru chestia asta, cu prismele, sunt convinsă că-i pricepută. N-ai de ce să-ți faci griji.

- Mi-ai putea spune de ce n-ai avea încredere în ea pentru un grup NA?

Femeia căzu pe gânduri, apoi strânse din umeri.

- Da, de ce nu? Consumația o plătești tu.

Merseră la un bar din apropiere. Femeia se numea Vinessa și Nat îi cumpără un whisky Maker's Mark, iar ea își luă un suc de merisoare și apă minerală. Nat povestii o versiune edulcorată a trecutului ei cu droguri, pe care o putea combina plauzibil cu acoperirea din grupul de sprijin; nu credea că Vinessa va menționa conversația asta Danei, dar era mai bine să fie prudentă. După

ce fu satisfăcută de cele auzite, Vinessa începu să vorbească despre propriul ei trecut: în liceu avusese tot potențialul din lume și fusese pe calea spre un colegiu prestigios și o viață de vis. Totul se sfârșise când prietena ei cea mai bună o trădase, pentru a-și proteja propria carieră. De atunci Vinessa străbătuse un drum dificil, de pe care ieșea abia acum.

- De aceea nu mi-aș dori ca ea să conducă un grup NA. Nu poți să ai încredere că nu te va trăda.

- Tot ce se-ntâmplă în grupurile alea ar trebui să fie confidențial, zise Nat.

- Același lucru e valabil și pentru secretele între prietenele cele mai bune!

Câteva persoane din bar se întoarseră să le privească și Vinessa coborî tonul glasului.

- Asta nu-nseamnă că-i persoana cea mai nenorocită pe care am cunoscut-o; cel puțin are decentă să-i pară rău pentru ce a făcut. Însă există oameni pe care te poți baza pentru orice și există oameni pe care te poți baza doar pentru unele lucruri, și trebuie să știi din ce categorie face parte fiecare.

- Continui totuși să te întâlnești cu ea.

- Cum am spus, Dana este bună pentru anumite lucruri. Eu consider însă că nu-i bună pentru toate. Am aflat asta pe propria-mi piele.

Apoi Vinessa începu să vorbească despre planurile ei de a începe o afacere. Nat n-o întrebă de banii pe care-i căpăta de la Dana, însă putea să-și dea seama că nu era o escrocherie deliberată. Vinessa se folosea pur și simplu de Dana, oferindu-i o sansă de a-și ispăși păcatele prin asigurarea de sprijin financiar pentru tentativele ei. Nat îi mulțumi, făgădui că nu va menționa nimănui conversația lor, apoi plecă spre casă.

Cândva Nat fusese ca Vinessa, înviniind mereu pe altcineva pentru problemele ei. Mulți ani considerase că părinții ei fuseseră de vină pentru arestarea ei pentru intrare prin efracție, fiindcă dacă n-ar fi schimbat broasca de la ușa casei, ea n-ar fi trebuit să spargă, ca să intre și să ia ceva ce putea vinde pentru droguri. Nat

avusesecnevoie de mult timp ca să-și asume responsabilitatea pentru ceea ce făcuse. În mod clar Vinessa încă nu ajunsese în punctul acela și poate că asta se întâmplase deoarece găsise în Dana pe cineva dispus să accepte vina. Neîndoios, Dana îi făcuse ceva de tot rahatul, dar asta se întâmplase cu ani în urmă. Dacă Vinessa nu se adunase de pe drumuri până acum, atunci era numai vina ei, nu a Danei.

Când prismele deveniseră accesibile pentru consumatorii individuali, retailerii le făcuseră inițial reclamă ca fiind o alternativă privată la serviciile brokerilor de date. Ei îi vizaseră pe cei recent deveniți părinți, pe care îi încurajau să cumpere imediat o prismă, să-o activeze și să-o depoziteze până când copilul lor va fi adult, moment în care acesta putea să vadă cum altfel s-ar fi putut desfășura viața lui. Abordarea aceasta a câștigat câțiva clienți, dar nici pe departe numărul la care speraseră retailerii. S-a dovedit că atunci când și-au putut cumpăra prisme, oamenii au găsit pentru ele utilizări dincolo de scenariile de tipul „ce-ar fi fost“.

O utilizare populară a prismei era de a permite colaborarea cu tine însuți, sporindu-ți productivitatea prin divizarea unui proiect între cele două versiuni ale tale; fiecare făcea jumătate din treabă, după care se partau rezultatele. Unii au încercat să cumpere mai multe prisme, ca să fie parte dintr-o echipă ce constă exclusiv din versiuni ale lor, dar nu toate sinele paralele erau în contact între ele, ceea ce însemna că informația trebuia transmisă de la unul la altul, consumând mai rapid capacitatele prismelor. Multe proiecte au încetat brusc, pentru că utilizarea de date fusese subestimată și prisma fusese epuizată înainte ca munca efectuată într-o ramificație să poată fi transmisă, astfel că rămânea definitiv inaccesibilă.

Mai mult decât brokerii de date, disponibilitatea unor prisme private a avut un impact enorm asupra imaginației publicului; până și cei care nu folosiseră niciodată prisme s-au trezit

gândindu-se la rolul enorm pe care contingenta îl juca în viețile lor. Unii au trecut prin crize de identitate, simțind că sentimentul sinelui le era subminat de nenumăratele versiuni paralele ale lor însăși. Câțiva au cumpărat mai multe prisme și au încercat să-și mențină sincronizate toate versiunile paralele ale sinelui, forțându-i să mențină același curs, chiar dacă ramificațiile lor respective divergeau. Așa ceva nu s-a dovedit fezabil pe termen lung, totuși susținătorii acestei practici au cumpărat pur și simplu mai multe prisme și au repetat eforturile cu alt set de sine paraleli, susținând că era meritorie orice încercare de a le reduce dispersarea.

Mulți au fost îngrijorați că alegerile le devineau lipsite de sens, fiindcă orice acțiune întreprinsă era contrabalansată de o ramificație în care ei făcuseră alegerea opusă. Experții au încercat să explice că luarea deciziei de către oameni era un fenomen clasic, nu cuantic, astfel încât actul alegerii nu determina în sine apariția de noi ramificații; fenomenul cuantic era cel care genera ramificații noi, iar alegerile umane în acele ramificații erau la fel de pertinente ca întotdeauna. În ciuda unor astfel de eforturi, mulți au devenit convinși că prismele anulau greutatea morală a acțiunilor lor.

Puțini acționau atât de nesăbuit încât să comită crime sau alte delicte; consecințele acțiunilor tale continuau să se repercuzeze asupra ta în această ramificație, nu în alta. A existat totuși o mutație în comportament, care, fără să fie un val de criminalitate în masă, a fost imediat sesizată de cercetătorii sociali. Edgar Allan Poe folosise expresia „demonul perversității“ pentru a descrie ispita de a face rău pur și simplu pentru că putem, iar pentru mulți demonul devenise mult mai convingător.

Nu pentru prima oară, Nat a regretat că nu exista niciun fel prin care să-și dea seama ce simțea Lyle față de prisma lui, ceva care să cuantifice vizibil progresul ei. Trecuse o lună de când lansase cacealmaua renunțării la prismă și, cu toate că știa că Lyle

era mai aproape de a renunța la a lui decât fusese în momentul când ea intrase în grup, și era imposibil să spună cât va mai dura. Altă lună? Alte șase luni? Răbdarea lui Morrow avea să se epuizeze în curând și atunci ei trebuiau să înceerce ceva mai drastic.

După ce toți luară loc, Lyle se oferi să înceapă. Se întoarse către Dana.

– Când am intrat în grupul astăzi, ai spus că unul dintre teluri era să avem o relație sănătoasă cu sinparul nostru.

– Da, încuviiță Dana, unul dintre telurile posibile.

– Ieri am stat de vorbă cu un tip care frecventea ză aceeași sală de fitness ca mine, iar el pare să aibă exact genul acela de relație. Mi-a spus că el și sinparul lui sunt prieteni, că fac schimb de ponturi pe care le-au învățat, că se încurajează reciproc ca să aibă rezultate mai bune. Mi s-a părut uluitor.

Nat intră imediat în alertă. Oare Lyle hotărâse să acționeze și el în direcția aceea? Așa ceva ar fi fost un dezastru. Dacă era decis să procedeze așa, nici planul lui Morrow nu-ar fi fost îndeajuns ca să-l determine să-și vândă prisma.

– Și mi-am dat seama că eu nu voi avea niciodată, dar absolut niciodată, o asemenea relație cu sinparul meu. De aceea am decis că voi scăpa de prismă.

Nat se simți atât de ușurată, încât pentru o clipă crezu că fusese evident și pentru ceilalți, totuși nimeni nu-o observase. Zareenah îl întrebă pe Lyle:

– Ai discutat despre asta cu sinparul tău?

– Da. La început el a sugerat să luăm o pauză, pentru o vreme, dar să ne păstrăm prisme. Mă gândisem și eu la asta, pentru că după aceea i-aș fi putut arăta când situația mergea mai bine pentru mine. Dar acum două întruniri, Nat a menționat că de acum ea nu mai trebuia să dovedească nimic, nimănu. Cred că dacă mi-aș păstra prisma, m-aș menține în mentalitatea aceea, de a vrea să dovedesc ceva. I-am spus asta sinparului meu și el a înțeles. Ne vom vinde prisme.

– Doar pentru că relația ta cu sinparul tău nu-i perfectă, spuse Kevin, nu înseamnă că trebuie să renunți la ea. Este ca și cum ai

spune că nu mai vrei să fii însurat, dacă mariajul tău nu-i tot timpul fericit ca-n basme.

– Eu nu cred că-i așa, zise Zareenah. Păstrarea căsnicieei e mult mai importantă decât păstrarea relației cu sinparul. Toți se înțelegeau de minune înainte să fie inventate prisme.

– Dar asta se așteaptă din partea grupului acesta – să scăpăm de prisme noastre? Mai întâi Nat, acum tu. Nu știu dacă eu vreau să renunț la prisma mea.

– Nu-ți face griji, Kevin, spuse Dana. Trebuie să-ți alegă telul. Nu toți trebuie să aibă același tel.

Grupul petrecu un timp liniștindu-l pe Kevin și discutând validitatea diverselor moduri de a trăi cu prisme. Când întrunirea se termină, Nat veni să discute cu Lyle.

– Cred că ai luat decizia corectă, și spuse.

– Mulțumesc, Nat. În mod clar tu m-ai ajutat în privința asta.

– Mă bucur.

Acum sosea partea crucială. Nat fu surprinsă de nervozitatea pe care o simțea. Cu un aer căt mai nepăsător, rosti:

– Dacă vrei, poți să vinzi prisma acolo unde am vândut-o și eu. O să-ți dea tie și sinparului un preț bun.

– Serios? Cum se numește?

– ComSin, pe Fourth Street.

– Aha, da, cred că am văzut un pliant de-al lor pe-aici.

– Da, tot așa am aflat și eu despre ei. Dacă vrei un sprijin moral când o vinzi, pot să te-nsotesc și după aceea să bem o cafea sau altceva.

Lyle încuviiță din cap.

– Sigur că da, hai să-o facem.

Și uite-așa, planul intră pe făgaș.

– Îți convine duminică? zise ea.

Nat stătea lângă ComSin și-l aștepta pe Lyle. Știa că există posibilitatea ca el să se fi răzgândit, dar bărbatul apără exact la

ora stabilită și avea prisma. Vederea lui fu cumva un anticlimax; acesta era obiectul pentru care ea și Morrow lucraseră luni întregi, dar nu diferea prin nimic de orice alt model recent de prismă, ci era doar o simplă geantă albastră, din aluminiu. Pe neașteptate, Nat se gândi că situația era atât extraordinară, cât și surprinzător de banală: fiecare prismă era precum ceva desprins dintr-un basm, o traistă fermecată în care exista o ușă spre altă lume, totuși majoritatea lumilor acelora nu erau prea interesante, majoritatea ușilor acelora nu erau extrem de prețioase. Valoarea lor rezulta doar din faptul că puteau reuni un prinț cu iubita sa.

– Mai ești gata s-o faci? îl întrebă ea.
– Sută la sută, răspunse Lyle. Azi-dimineață am discutat cu sinparul meu și continuă să mă susțină. În clipa asta ar trebui să fie la versiunea lui de ComSin.

– Grozav. Haide atunci!
Intrără, și Morrow era la tejghea.
– Bună ziua, rosti el. Vă pot ajuta cu ceva?
Lyle inspiră adânc.
– Vreau să vând prisma asta.

Morrow execută operațiunile obișnuite, verificând tastatura, videocamera și microfonul. Aceasta era principalul element de nesiguranță din planul lor: nu știau cine era la tejghea în cealaltă parte a prismei, cine urma să-i facă o ofertă sinparului lui Lyle. În mod foarte probabil era sinparul Morrow sau sinparul Nat, caz în care totul avea să fie perfect; deși ei nu știau planul, aveau să urmeze îndrumarea acestui Morrow. În același timp existaoricănd posibilitatea ca altcineva să lucreze la tejgheaua lui ComSin din cealaltă ramificație, ceea ce ar fi putut complica totul.

Nat văzu că Morrow scria pe tastatură mai mult decât ar fi necesitat verificarea hardware-ului, ceea ce era un semn bun. Morrow îi spunea persoanei din cealaltă parte să aibă încredere în el, să-i plătească sinparului lui Lyle mai mult decât prețul pieței pentru prismă și să se comporte ca și cum ar fi fost perfect normal, iar el avea să-i explice ulterior. Din fericire, Lyle nu știa cât dura de obicei verificarea unei prisme.

Morrow își anunță oferta, apoi Lyle discută scurt cu sinparul său. Deoarece ei conveniseră deja să-și vândă prismele, nu mai discutau acum despre preț, ci pur și simplu își luau rămas-bun pentru totdeauna. Nat avu grija să nu schimbe priviri cu Morrow în timp ce așteptau, însă nu era sigură în ce direcție ar fi trebuit să privească. Ar fi fost prostește să se holbeze la Lyle, așa că se uită pe fereastră, afară.

În cele din urmă Lyle întinse prisma și-si luă banii. După ce termină, Nat îl întrebă:

- Cum te simți?
- Trist și în același timp ușurat.
- Haide să bem o cafea.

În cafenea flecăriră o vreme. După aceea se îmbrățișară înainte de despărțire și Nat îi spuse că aveau să se vadă la următoarea întrunire. Planul ei era să mai participe la încă o ședință, după care să anunțe că simțea că nu mai avea nevoie să participe la întrunirile grupului.

Când ajunse înapoi la ComSin, era cu o jumătate de oră înaintea închiderii și în p-magazin mai rămăseseră doar doi clienți. Îl găsi pe Morrow în birou, tastând pe prisma lui Lyle.

- Ai venit la timp, zise el. Tocmai vorbesc cu sinparul meu.
- Îl făcu semn să se uite pe ecran în vreme ce el scria.

Sal', frate.

Îmi spui și mie de ce am plătit așa mult pentru prisma asta?

Accident auto, acum șase luni, Scott Otsuka și Roderick Ferris. Cine a supraviețuit în ramificația ta?

Roderick Ferris.

Aici a supraviețuit Scott Otsuka.

M-am prins! Excelent găsit, frate!

Da, e ziua ta norocoasă.
Fii atent ce trebuie să faci în continuare.

Morrow găsise deja un exemplar tipărit al unui ziar vechi de şase luni, al cărui titlu de pe pagina întâi anunța că Roderick Ferris murise în accident, pe când Scott Otsuka supraviețuise. Acum jobul sinparului lui Morrow era să găsească în ramificația sa un ziar tipărit care să prezinte același accident, cel în care Otsuka murise, dar Ferris trăise. Cei doi stabiliră să converseze din nou peste câteva zile.

Morrow plie tastatura și puse prisma pe un raft în fundul depozitului. Rânji larg spre Nat când reveni în birou.

– Nu credeai c-o să reușim, este?

Ea avusese încrucișat îndoielii și nici acum nu era pe deplin convinsă.

– Încă n-am încheiat afacerea, rosti Nat.

– Partea cea mai grea s-a terminat. Restul va fi ușor. Bărbatul râse. Haide, înveselește-te, o să fii bogată.

– Așa sper.

Ceea ce era îngrijorător în sine; pentru un dependent, un câștig uriaș putea declanșa o recidivă la fel de ușor ca și o traumă.

Ca și cum i-ar fi citit gândurile, Morrow spuse:

– Ți-e frică să nu revii la vechile obiceiuri? Dacă vrei pot să-ți ţin eu banii, să am grija în felul acesta că nu-i cheltuiesci pe ceea ce nu trebuie.

Nat chicotii ușor.

– Mersi, Morrow, dar cred că prefer să-mi iau partea.

– Nu-ncercam decât să fiu de ajutor.

Nat se gândi la versiunea ei aflată în cealaltă parte a prismei. Ea și sinele acela paralel fuseseră aceeași persoană până cu mai puțin de un an în urmă, când fusese activată prisma. Acum Nat avea să fie bogată, dar nu și sinele ei paralel. Morrow paralel avea să fie bogat, însă nu era tipul de om care să-și împartă banii cu Nat paralelă. De altfel, ea nici nu i-ar fi meritat; Nat paralelă nu participase la

întrunirile grupului de sprijin, nu făcuse absolut nimic în cazul acesta. Nici Morrow paralel nu făcuse nimic; el avusese pur și simplu norocul să fi lucrat la teajheea când stabilisea contactul. Dacă Nat paralel ar fi lucrat la teajheea la momentul acela, probabil că ar fi trebuit să împartă câștigul cu Morrow paralel – el era șeful –, totuși ar fi pus mâna pe o sumă importantă pentru că fusese în locul potrivit la momentul potrivit. Foarte multe se rezumau la noroc.

Cineva intrase prin ușa din față, un bărbat de vreo patruzeci de ani care purta un hanorac, aşa că Nat se duse la teajheea.

– Te pot ajuta cu ceva?

– Aici lucrează un tip pe nume Morrow?

Morrow ieși din birou.

– Eu sunt Morrow.

Bărbatul îl întui cu privirea.

– Numele meu este Glenn Oehlsen. Tu ai furat douăzeci de mii de dolari de la mama mea.

Morrow păru stupefiat.

– Cred că-i o greșală. Eu am ajutat-o pe mama ta să rămână în legătură cu sinparul...

– Da, și ai convins-o să-ți dea banii ei. Banii ăia erau ai mei!

– Erau ai mamei tale, spuse Morrow. Ea putea să facă orice ar fi vrut cu ei.

– Ei bine, acum sunt aici și-i vreau înapoi.

– Eu nu am banii aceia, au fost transferați în cealaltă ramificație. Chipul lui Oehlsen se contorsionă de dispreț.

– Nu mă lua cu de-astea. Știu că nu poți să trimiți bani în altă linie temporală. Nu-s idiot!

– În regulă, lasă-mă câteva zile să mă interesez dacă sinparul mamei tale ar fi de acord să returneze...

– Gura! Oehlsen scoase un pistol din hanorac și-l îndreptă spre Morrow. Dă-mi banii!

Morrow și Nat ridicară brațele.

– Ia-o-ncet, zise Morrow, haide să ne relaxăm.

– O să mă relaxez după ce-mi dai banii.

– Eu nu am ceea ce cauți tu.

- Rahat!

Din locul unde se afla ea, Nat văzu că un client dintr-o nișă chemea poliția.

- În casa de marcat avem niște bani, interveni ea. Poți să-i iezi.

- Nu sunt un hoț de rahat, ci vreau ceea ce-mi aparține. Vreau banii pe care tipul ăsta i-a escrocăt de la maică-mea.

Cu mâna sa liberă Oehlsen își scoase telefonul și-l puse pe tejghea.

- Acum scoate-l și tu, îi ceru lui Morrow.

Cu gesturi lente, Morrow își scoase telefonul și-l așeză lângă al lui Oehlsen.

Oehlsen deschise portofelul digital din propriul lui telefon.

- Fă transferul. Douăzeci de mii de dolari.

Morrow clătină din cap.

- Nu.

- Crezi că glumesc?

- Nu te plătesc.

Nat îl privi uluită.

- Doar...

- Taci, zise Morrow străpungând-o cu privirea. Reveni cu atenția la Oehlsen. N-o să te plătesc.

În mod clar, celălalt se făstăcise.

- Crezi că n-o s-o fac?

- Cred că nu vrei să intre la-nchisoare.

- Tu lucrezi cu prisme. Știi că există o linie temporală în care te împușc chiar acum.

- Da, însă nu cred că o faci în asta.

- Dacă tot se va întâmpla, de ce să nu fiu eu cel care o face?

- Dacă mă omori, tu ești cel care se va duce la închisoare. Și cum am spus, nu vrei asta.

Oehlsen îl privi fix aproape un minut. După aceea coborî pistolul, își luă telefonul și ieși din p-magazin.

Nat și Morrow răsuflără adânc la unison.

- Iisuse Hristoase, Morrow, zise femeia. Ce dracu' gândeai? El surâse slab.

- Știam că n-avea sânge-n instalație.

- Când cineva te amenință cu pistolul, faci ce-ți cere.

Nat își dădu seama că-i babaia inima și încercă niște exerciții de respirație profundă ca să se liniștească. Tricoul îi era practic ud de transpirație.

- Mă duc să văd de clienți, zise ea.

Oehlsen reapăru în ușa magazinului.

- Rahat, spuse el, ce contează?

Ridică pistolul, îl împușcă pe Morrow în față și plecă.

Poliția îl arestă pe Glenn Oehlsen la câțiva kilometri de p-magazin. Polițiștii luară declarații de la Nat, de la clienții care erau în magazin și de la directorul care sosi de la sediul ComSin. Nat le spuse polițiștilor că ea nu știa ce făcuse Morrow și ei părură să credă. Recunoscu față de director că știa că Morrow luase o prismă din depozit și o vizita pe Jessica Oehlsen la căminul de bătrâni și fu mustrată pentru că nu raportase o încălcare a politiciei companiei. În ziua următoare sosi un manager temporar, care ordonă inventarul tuturor prismelor din p-magazin și instaură proceduri noi pentru înregistrarea ieșirilor și intrărilor din depozit, dar Nat dusese deja acasă prisma pe care Morrow o cumpărase de la Lyle.

La următoarea întâlnire stabilită cu Morrow paralel, Nat se așeză la tastatură.

Sal', frate.

Nu sunt Morrow, ci Nat.

Sal', Nat. De ce ești tu la prismă?

Am avut probleme aici. Morrow e mort.

Poftim? Vorbești serios?

El a escrocat-o pe o tipă, Jessica Oehlsen.
 Fiul ei, Glenn, a venit aici și l-a împușcat.
 Nu știu dacă tu o escrochezi pe ea în ramificația ta, dar dacă
 o faci, oprește-te. Fiul e instabil.

Rahat. E belită treaba.

Mie-mi spui? Deci, ce vrei să faci acum?

Urmă o pauză lungă. În cele din urmă, un răspuns apărut pe ecran.

Noi putem continua afacerea.

Va trebui să te ocupi tu, în partea ta. Crezi că poți?

Nat căzu pe gânduri. Ca să-i vândă prisma lui Scott Otsuka, trebuia să meargă la Los Angeles, ceea ce ar fi însemnat o călătorie cu autobuzul de câteva ore dus și tot atâtea întors. Probabil că era necesară o întâlnire preliminară înainte de vânzarea propriu-zisă, ceea ce ar fi însemnat minimum două drumuri.

Da, pot.

Pentru prima dată, Nat nu acționa în calitate de cumpărător, ci de vânzător. Trebuia să ofere dovezi despre valoarea prismei ei. Nat și Morrow paralel făcuse schimb de fotografii ale edițiilor tipărite ale ziarelor lor; acestea erau mai greu de falsificat decât capturile de ecran ale site-urilor ziarelor.

Acum ea trebuia să contacteze pe cineva care lucra pentru Scott Otsuka, să explice ce oferea și să trimită fotografia ca dovardă.

Ornella lucrase ca asistentă personală a lui Scott timp de zece ani, cu mult înainte ca el să se fi întâlnit și căsătorit cu Roderick.

Asistentul acestuia se mutase în Franța de doi ani și, cu toate că Roderick angaja pe câte cineva să-l însoțească atunci când filmă în străinătate sau când era în turnee de promovare, dacă el era acasă, Ornella lucra ca asistentă pentru amândoi. Astă până acum șase luni, când un șofer beat schimbase totul. În prezent ea lucra din nou doar pentru Scott.

Înainte de accident, Ornella nu băgase prea mult în seamă prismele. Știa că fanii lui Scott circulau copii piratați cu versiuni ale cântecelor lui, însă el nu le ascultase niciodată, aşa că nici ea nu o făcuse; același lucru era valabil și pentru Roderick și filmele sale. Însă după accident se părea că femeia era asediată de reclame ale brokerilor de date: „Abonează-te acum și vei fi printre primii care vor vedea filmele pe care le-ar fi turnat Roderick Ferris, dacă ar mai fi trăit“.

Erau apoi ofertele unor fani care aveau prisme și voiau să le dăruiască lui Scott. Ei știau din interviuri că Scott și Roderick nu avuseseră o prismă și, cu toate că lui Scott i-ar fi fost ușor să cumperi una de la un broker de date, mulți dintre fanii lui voiau să se conecteze cu el, să fie cei care să-i aline durerea. Ornella știa că Scott se gândise să caute o prismă și ar fi dat oricât să-l vadă viu pe Roderick. Însă problema era evidentă: în absolut toate ramificațiile în care accidentul auto nu se petrecuse și soțul lui continua să fie viu, sinparul lui era de asemenea viu. Scott ar fi fost un văduv îndurerat, care s-ar fi băgat peste un cuplu fericit în căsnicie, o reamintire neplăcută că dezastrul putea lovi din senin, o fantomă la ospăt. Ori el nu dorea aşa ceva. Dacă Scott avea să vadă un Roderick paralel, nu putea ca el să însuși să trezească milă sau spaimă.

Oferta aceasta cea mai recentă era însă diferită: o prismă care se conecta la o ramificație în care nu exista un Scott paralel, ci doar un Roderick îndurerat. Astă era cea ce l-ar fi putut interesa pe Scott. Ornella nu intenționa totuși să-i pomenească despre ea până nu se asigura că era veritabilă.

Desigur Ornella îi ceruse unui specialist să examineze imaginea pe care o primise. Acesta îi spusese că nu era un fals evident,

totuși el ar fi putut crea una la fel de bună, așa că în sine imaginea nu dovedea nimic. Ornella îi spuse vânzătorului că dorea mai întâi să discute cu Ornella din cealaltă ramificație, așa că stabilită de comun acord o dată pentru asta.

Fu ușor surprinsă la vederea vânzătorului. Ea presupuse că „Nat“ era un bărbat, dar era o femeie care apăru la poarta principală cu o prismă. Nat era slăbuță și ar fi putut fi drăguță dacă ar fi încercat, însă avea un aer de tristețe. Anii lucrați de Ornella pentru Scott îi oferiseră multă experiență în identificarea opotuniștilor, totuși nu simți nimic de felul acela în Nat, cel puțin nu imediat.

— Vreau să fie clar, îi zise Ornella când Nat intră. Nu-l vei vedea pe Scott azi. El nici măcar nu-i acasă. Dacă voi fi satisfăcută de ce voi vedea, vom stabili altă întâlnire.

— Bineînțeles, zise Nat, exact așa mă gândisem și eu că se va întâmpla.

Părea aproape stingherită de ceea ce făcea.

Ornella o lăsa să instaleze prisma pe o măsuță pentru cafea. Mai întâi Nat purtă o conversație text cu persoana din partea cealaltă, apoi comută pe video și împinge prisma spre Ornella. Un chip apăru pe ecran, însă nu era o versiune paralelă a lui Nat, ci un bărbat, uscățiv și deșirat. Un oportunist.

— Cine ești tu? întrebă Ornella.

— Mă numesc Morrow.

El se retrase și pe ecran apăru altă versiune a Ornellei. Ornella putea să vadă că încăperea de pe fundal era aceeași în care se găsea ea acum și recunoscu de asemenea ținuta pe care o purta sinele ei paralel.

— Este adevărat? întrebă ea, nesigură. Roderick e viu în ramificația ta?

Sinparul ei părea la fel de neîncrezător.

— Da. Și Scott e viu în ramificația ta?

— Da.

— Am câteva întrebări.

— Probabil aceleași pe care le am și eu.

Cele două Ornella schimbară informații despre accidentul auto. Se petrecuse la fel în ambele ramificații: aceeași premieră de film, același șofer beat. Atât doar că supraviețitorul fusese altul.

Ele căzură de acord ca Ornella să vorbească cu Scott, iar sinparul ei să vorbească cu Roderick. Presupunând că ambii erau deschiși față de această posibilitate, cele două Ornella stabilită o dată peste o săptămână în care Scott și Roderick să încerce prisemele și să decidă dacă doreau să le cumpere.

— Acum să discutăm despre preț, zise Ornella.

— Nu vom discuta acum despre preț, rosti ferm Morrow din partea cealaltă. După ce șefii voștri vor încerca produsul, eu voi spune prețul. Ori îl plătiți, ori noi am plecat.

Era o strategie rațională; presupunând că Scott și Roderick doreau să cumpere, ei n-ar fi intenționat deloc să se târguiască. Era clar că acest Morrow conducea afacerea.

— Bine, spuse Ornella. Vom sta de vorbă atunci.

Împinge prisma spre Nat, care discută scurt cu Morrow, apoi închise.

— Cred că asta-i totul, zise Nat. Revin săptămâna viitoare.

— În regulă, încuviață Ornella.

O însotă pe Nat până la ieșire și-i deschise ușa. Când femeia începu să coboare treptele, Ornella întrebă:

— Cum se face că eu lucrez cu tine în cazul asta?

Nat se întoarse.

— Cum adică?

— Sinparul meu lucrează cu un tip pe nume Morrow. De ce eu lucrez cu tine, și nu cu o versiune a lui Morrow?

Femeia oftă.

— E o poveste lungă.

Nat își luă o ceașcă de cafea și se așeză. Aceasta era a doua întrunire de când luase prisma de la Lyle; săptămâna trecută plănuise să anunțe că nu va mai reveni, dar sfărșise prin a nu spune

absolut nimic. De aceea trebuia să mai participe cel puțin la încă o întrunire și să anunțe că va lua o pauză de participare; ceilalți ar fi intrat la idei, dacă ea înceta pur și simplu să mai apară.

Dana zâmbi spre grup și zise:

– Cine vrea să înceapă azi?

Fără să fi intenționat, Nat se trezi vorbind, tocmai când Lyle începuse să zică ceva. Amândoi se opriră.

– Spune tu, zise Nat.

– Nu, nu, spune tu, rosti Lyle. Nu cred că până acum ai mai început vreodată întrunirea.

Nat își dădu seama că el avea dreptate. Ce o apucase? Deschise gura, dar pentru prima dată nu-i veni în minte nicio minciună bună. În cele din urmă zise:

– Un bărbat cu care lucrez, cred că i-ați putea spune supervisorului meu, a fost omorât recent. Mai precis, a fost ucis.

Grupul fu șocat și se auzi „Dumnezeule!“ șoptit pe mai multe voci.

– Vrei să ne spui despre relația ta cu el? o întrebă Dana.

– Da, zise Kevin. Ați fost prieteni?

– Un fel de prieteni, recunoșcu Nat. Însă nu de aceea mă gândesc mereu la cele întâmplate. Știu că ăsta nu-i un grup de sprijin pentru suferințe... Cred că am pomenit de incidentul ăsta, fiindcă vreau să aflu opinia voastră despre ceva.

– Bineînțeles, încuviință Dana. Te ascultăm.

– Mă gândesc întruna la caracterul aleatoriu al crimei. Nu mă refer la faptul că ucigașul l-a ales în mod aleatoriu. Vreau să spun că, atunci când a îndreptat pistolul spre supervisorul meu, ucigașul a spus că o versiune a sa va apăsa oricum pe trăgaci, așa că de ce să n-o facă chiar el? Toți am mai auzit replica asta, dar eu nu-i acordasem niciodată atenție. Acum mă întreb: oare cei care o spun au cu adevărat dreptate?

– Este o întrebare bună, zise Dana. Sunt de acord că toți am auzit oameni rostind afirmații similare. Se adresă apoi grupului: Are cineva vreo părere în privința asta? Credeți că de fiecare dată când cineva vă enervează, există o ramificație în care puneti mâna pe o armă și-l împușcați?

Zareenah spuse:

– Am citit că s-a înregistrat o creștere a numărului crimelor pasionale după ce prismele au devenit populare. Nu-i un salt enorm, totuși e important din punct de vedere statistic.

– Da, zise Kevin, și de aceea teoria nu poate fi adevărată. Faptul că s-a înregistrat o creștere, cât de mică, infirmă teoria.

– De ce spui asta? întrebă Zareenah.

– Ramificațiile sunt generate de orice eveniment cuantic, da? Chiar și înainte ca noi să fi avut prismele, ramificațiile tot divergeau constant... atât doar că noi nu aveam acces la niciuna. Dacă ar fi adevărat că *întotdeauna* există o ramificație în care poți lua un pistol și împușca pe cineva dintr-un capriciu, atunci noi ar fi trebuit să fi văzut în fiecare zi dinaintea inventării prismei același număr de crime aleatorii pe care l-am văzut în fiecare zi de după inventarea ei. Inventarea prismelor n-ar fi cauzat apariția mai multor crime în această ramificație specifică. De aceea dacă vedem mai mulți oameni care se ucid după ce au devenit populare prismele, nu poate fi din cauza că *întotdeauna* există o ramificație în care poți pune mâna pe un pistol.

– Îți înțeleg raționamentul, spuse Zareenah, dar atunci ce a cauzat creșterea numărului de crime?

Kevin strânse din umeri.

– Este ca un fel de modă a sinuciderilor. Oamenii aud că o fac alții și atunci capătă idei.

Nat căzu pe gânduri.

– Asta dovedește că argumentația nu poate fi adevărată, dar nu explică de ce este greșită.

– Dacă știi că o teorie este greșită, de ce-ți trebuie mai mult?

– Vreau să știu dacă deciziile mele contează!

Cuvintele acelea fuseseră rostite mai intens decât intenționase. Nat inspiră adânc, apoi urmă:

– Haideți să nu ne mai referim la crime; nu despre ele voi am să discut. Dar când sunt pusă înaintea opțiunii de a face lucru bun sau lucru rău, oare *întotdeauna* aleg să le fac pe ambele în

ramificații diferite? De ce să mă mai sinchisesc să fiu amabilă față de alții, dacă de fiecare dată sunt de asemenea bădărana?

Urmără discuții între participanți, dar în cele din urmă Nat se întoarse către Dana.

– Poți să-mi spui ce crezi tu?

– Sigur că da, zise cealaltă. Tăcu puțin ca să-și adune gândurile. În general cred că acțiunile ne sunt consecvente cu caracterul. Este posibil să ne stea în fire să nu facem doar o singură acțiune, deoarece comportamentul ne va varia în funcție de dispoziție, totuși există multe alte lucruri care ar fi complet contrare firii noastre. De exemplu, dacă ai iubit mereu animalele, nu va exista o ramificație în care vei lovi cu piciorul într-un cățeluș pentru că a lătrat la tine. Sau dacă ai respectat întotdeauna legea, nu există nicio ramificație în care vei jefui pe neașteptate un supermarket, în loc să te duci la job dimineață.

– Dar ce se poate spune despre ramificațiile care s-au separat când erai prunc, rosti Kevin, și viața ta a căpătat un curs complet diferit?

– Nu-mi pasă de alea, replică Nat. Întreb despre ramificațiile în care sunt confruntată cu o alegere eu, cea care a trăit viața pe care o trăiesc.

– Kevin, interveni Dana, dacă vrei, putem discuta ulterior despre divergențele mai mari.

– Nu, nu-i nicio problemă. Continuă.

– În regulă, să ne imaginăm aşadar că te află într-o situație în care ai două opțiuni și ambele cursuri de acțiune ar fi în firea ta. De exemplu, să presupunem că un casier a greșit când îți-a numărat restul și îți-a dat prea mulți bani, iar acum poți fie să-i restituie, fie să-i păstrezi. Să mai presupunem că te poți vedea făcând oricare dintre acțiunile astea, în funcție de genul de zi pe care o ai. Într-un astfel de caz, aş zice că este perfect posibil să existe o ramificație în care păstrezi banii și o altă ramificație în care îi restituie.

Nat își dădu seama că probabil nu există nicio ramificație în care ea ar fi restituit banii numărați greșit. De când se știa, dacă

avea o zi bună căpătarea unor bani suplimentari, numărați greșit, i-ar fi făcut ziua încă și mai frumoasă.

– Atunci, astă înseamnă că nu contează dacă ne comportăm ca niște nemernici? întrebă Kevin.

– Contează pentru persoana din acea ramificație față de care te comporti ca un nemernic, spuse Zareenah.

– Dar pe plan global? Faptul că ești un nemernic în ramificația asta crește procentajul de comportamente nemernice în toate ramificațiile?

– Nu sunt sigură în privința matematicii, spuse Dana, dar cred cu fermitate că alegerile noastre contează. Fiecare decizie pe care o luăm contribuie la caracterul nostru și modelează genul de persoană care suntem. Dacă vrem să fim cineva care restituie întotdeauna banii casierului care i-a numărat greșit, atunci acțiunile pe care le întreprindem acum afectează dacă vom deveni persoana respectivă. Ramificația în care avem o zi proastă și păstrăm restul numărat greșit este cea care s-a separat în trecut; acțiunile noastre n-o mai pot afecta. Dar dacă acționăm compasional în această ramificație, continuă să fie important, pentru că are efect asupra ramificațiilor ce vor diverge în viitor. Cu cât vom face mai frecvent alegeri compasionale, cu atât este mai puțin probabil să facem alegeri egoiste în viitor, chiar și în ramificațiile în care avem o zi proastă.

– Astă sună bine, totuși... Nat se gândi că anii în care ai acționat într-un anumit fel îți puteau săpa făgașe în creier, astfel că ai fi luncat întruna în aceleași obiceiuri fără măcar să încerci. Totuși, nu-i ușor, încheie ea.

– Știu că nu-i ușor, aproba Dana, însă întrebarea era dacă, ținând seama de ceea ce știm despre alte ramificații, merită să alegem să facem lucrul cel bun. Cred că da, merită în mod absolut. Niciunul dintre noi nu-i vreun sfânt, dar toți putem încerca să fim mai buni. De fiecare dată când facem ceva generos, ne modelăm într-o persoană care este mai probabil să fie generoasă data viitoare, iar astă contează. Să nu ne schimbăm doar comportamentul din această ramificație, ci inoculăm

toate versiunile noastre care se separă în viitor. Devenind o persoană mai bună, ne asigurăm că tot mai multe dintre ramificațiile ce vor fi divergente de acum înainte sunt populate de versiuni mai bune ale noastre.

Versiuni mai bune ale lui Nat.

– Mulțumesc, spuse ea. Asta căutam.

Ornella știuse că va fi stânenitor când Nat și Scott se vor întâlni, dar fu stânenitor într-o măsură chiar mai mare decât se așteptase. De luni întregi, Scott abia dacă mai vorbise cu cineva care nu era un membru al familiei sale sau un prieten apropiat și-și pierduse practica afișării chipului său public; posibilitatea de a-l vedea pe Roderick în viață îl tulbura în mod aparte. La rândul ei, Nat părea distantă, ceva ce Ornella nu se așteptase din partea cuiva care avea să se aleagă cu un purcoi de bani în următoarele minute.

Nat așeză din nou prisma pe măsuța pentru cafea. Ornella o comută pe video și văzu chipul lui Morrow; apoi pe al sinparului ei, care părea la fel de agitat pe cât se simtea ea. Pentru o clipă, Ornella simți impulsul de a anula totul, temându-se că pur și simplu Scott va suferi încă și mai mult, dar știa că ei nu puteau rata ocazia asta. Îi făcu semn lui Scott să se așeze pe sofa lângă ea în același timp în care sinele ei paralel gesticula spre cineva aflat în afara obiectivului videocamerei, apoi Ornella întoarse prisma spre Scott.

Pe ecran era o față de două ori familiară, mai întâi pentru că era Roderick, și apoi pentru că era măcinată de luni de suferință, același tipar pe care Ornella îl vedea zilnic pe fața lui Scott. Scott și Roderick trebuie să fi avut aceeași reacție, deoarece începură simultan să plângă, și niciodată Ornella nu simțise atât de intens că acești doi bărbați erau meniți să fie împreună, felul în care fiecare putea să-l privească pe celălalt și să se vadă pe sine.

Scott și Roderick începură să vorbească, iar cuvintele lor se suprapuseră. Ornella nu dorea ca niște străini să le audă discuția și se ridică în picioare.

– Le putem acorda puțină intimitate?

Nat încuviință și dădu să iasă din încăpere, dar Ornella îl auzi pe Morrow din cealaltă parte a prismei rostind:

– Pot să vorbească în intimitate oricât doresc după ce prismele vor fi ale lor. Dar mai întâi trebuie să le cumpere.

Cele două Ornella întrebară simultan:

– Cât?

Morrow rosti o cifră. Ornella o văzu pe Nat tresăring, ca și cum suma ar fi fost mai mare decât se așteptase ea.

Scott și Roderick nu ezitară.

– Plătiți.

Ornella prinse mâna lui Scott și-l privi, întrebând fără cuvințe: „Ești sigur?“ El îi strânse ușor mâna și încuviință din cap. Anterior ei discutaseră despre limitele prismei. Indiferent cât de economi ar fi încercat el și Roderick să fie, volumul de date rămas în capacitatea prismei n-avea să dureze tot restul vieților lor. Ei doi n-aveau să se mulțumească doar cu text; ar fi dorit să-și audă vocile și să-și vadă chipurile, aşa încât capacitatea avea să se consume până la urmă și atunci aveau să fie nevoiți să-și ia rămas bun. Scott dorise să continue oricum; merită orice timp suplimentar pe care ei doi îl aveau împreună, iar când avea să vină sfârșitul, cel puțin n-avea să vină pe neașteptate.

Ornella se ridică și se întoarse spre Nat.

– Vino cu mine și voi efectua plata.

Își putu auzi sinparul spunându-i aceleași cuvinte lui Morrow. Ecranul comută de la chipul lui Roderick la al lui Morrow, apoi deveni negru; bărbatul nu intenționa să scape prisma din ochi până nu vedea banii în contul său.

Pe de altă parte Nat nu avu nimic împotrivă să-și lase prisma pe masă, cu Scott. Îl privi stânenită o clipă, după care rosti:

– Îmi pare foarte rău pentru pierdereea ta.

– Mulțumesc, zise Scott ștergându-și lacrimile.

Nat o urmă pe Ornella în biroul ei. Ornella își activă telefonul de serviciu și deschise portofelul digital. Ea și Nat făcuse schimb de numere de conturi, apoi așezără telefoanele unul lângă celălalt pe birou. Ornella tastă suma în dolari și apăsa SEND. Telefonul lui Nat anunță transferul oferit, dar Nat nu atinse butonul ACCEPT.

- Bănuiesc că Scott are mulți fani care i-ar fi dat prisma asta gratuit, rosti ea privind ecranul.

Ornella aproba din cap, deși Nat nu-o privea.

- Da, zise ea. Așa este.

- Probabil că există oameni care ar fi făcut la fel, deși nu sunt nici măcar fanii lui.

- Probabil.

Ornella era pe punctul să spună că pe lume mai existau încă buni samariteni, totuși nu voia să-o ofenseze pe Nat prin sugestia că ea nu era unul dintre aceia. După câteva secunde, Ornella spuse:

- Deoarece îți-am trimis deja banii, te deranjează dacă fac o observație personală?

- Ascult.

- Tu nu ești ca Morrow.

- Cum adică?

- Eu înțeleg de ce el procedează așa. (Cum se putea exprima cu cât mai mult tact?) El vede o persoană îndoliată ca pe o oportunitate pentru profit.

Nat încuviință din cap fără chef.

- Da, așa-i.

- Pe de altă parte, tu nu ești așa. Atunci de ce o faci?

- Toti avem nevoie de bani.

Ornella se simți îndeajuns de încurajată pentru a fi deschisă.

- Dacă nu te superi că îți-o spun, există moduri mai bune decât asta de a câștiga bani.

- Nu, nu mă supăr. Eu însămi m-am gândit la asta.

Ornella nu știa ce să spună. În cele din urmă zise:

- Scott e încântat să te plătească pentru ce ai făcut, dar dacă tu nu te vei simți în largul tău să iezi banii ăstaia, nimici nu te obligă.

Degetul lui Nat șovăi deasupra butonului.

În ultimele săptămâni Dana se asigurase că în ședințele ei cu Jorge nu pomenise de incidentul de vandalizare. În loc de așa ceva, ei discută despre eforturile bărbatului de a-și recunoaște propriile calități și de a ignora ce gândeau alții despre el. Dana simțea că făcea progrese și se gândeau că ar fi posibil să abordeze subiectul în viitorul apropiat.

De aceea fu surprinsă când Jorge începu o ședință spunând:

- M-am întrebat dacă n-ar trebui să mă întorc la Lydoscope și să le cer să-mi contacteze din nou sinparii.

- Serios? De ce?

- Vreau să știu dacă ei au acționat de când am verificat ultima dată.

- S-a petrecut ceva care să te împingă să faci?

Jorge descriise o interacțiune recentă cu managerul lui.

- Și m-am simțit atât de furios, că-mi venea să dau cu el de toți pereții. Iar asta m-a făcut să mă gândesc la ce am discutat noi doi înainte, că atunci când m-am dus la Lydoscope a fost că și cum aș fi căpătat rezultatele unei analize medicale. Am început să mă gândesc că poate analizele alea n-au fost suficient de complexe.

- Iar dacă ai afla că sinparii tăi au acționat recent, asta ar însemna că există ceva serios care n-a fost depistat de prima analiză?

- Nu știu, spuse Jorge. Poate că da.

Dana decide să-l îmboldească puțin în direcția respectivă.

- Vreau să-ți sugerez ceva, zise ea. Chiar dacă sinparii tăi n-au acționat recent dând frâu liber furiei lor, poate că merită să te gândești la ce s-a întâmplat aici, în această ramificație.

- Dar dacă nu-mi verific sinparii, cum pot să știu dacă a fost sau nu un accident atipic?

- În mod evident a fost ceva care nu-ți stă în caracter, spuse Dana. Asta-i absolut sigur. Este vorba totuși despre ceva ce ai făcut tu însuți, nu sinparii tăi.

- Vrei să spui că sunt jalnic?

– Nici prin cap nu mi-a trecut să spun aşa ceva, îl calmă ea. Știu că ești o persoană bună, însă chiar și persoanele bune se pot înfuria. Tu te-ai înfuriat și ai acționat pe baza sentimentului acestuia. Nu-i nimic rău în asta. Și nu-i nimic rău să recunoști că ai o asemenea latură a personalității tale.

Jorge tăcu aproape un minut și Dana se întrebă dacă nu cumva îl împinsese prea departe. Apoi el spuse:

– Poate că ai dreptate. Dar nu este important că a fost ceva ce nu-mi stă în caracter, în loc să fi fost ceva tipic pentru mine?

– Ba da, bineînțeles. Însă chiar dacă tu ai acționat într-un fel care nu-ți stă în caracter, trebuie să-ți assumi responsabilitatea pentru acțiunile tale.

O umbră de teamă traversă chipul bărbatului.

– Adică trebuie să-i spun managerului meu ce am făcut?

– Nu mă refeream la responsabilitatea legală, îl liniști Dana. Nu contează dacă managerul află vreodată. Prin asumarea responsabilității vreau să spun că trebuie să admiți față de tine însuți ce ai făcut și să ții seama de asta pe viitor când ai de luat o decizie.

Jorge oftă.

– De ce nu pot să uit pur și simplu întâmplarea asta?

– Dacă aș fi crezut cu adevărat că vei fi mai fericit dacă ai uita-o pur și simplu, n-aș fi avut nimic împotrivă s-o faci. Dar faptul că ai cheltuit atâtă energie cu ea arată că te deranjează.

El plecă privirea și încuviință din cap.

– Ai dreptate. Așa-i. Ridică din nou ochii. Și atunci ce ar trebui să fac?

– Ce părere ai avea dacă ai discută cu Sharon despre cele petrecute?

Bărbatul tăcu mult timp.

– Bănuiesc... dacă i-aș spune de asemenea că sinparii mei n-au acționat la fel, atunci poate că ea ar înțelege că n-a fost ceva fundamental din firea mea. Și atunci n-ar căpăta o idee greșită.

Dana își îngădui un surâs micuț; Jorge reușise un progres semnificativ.

Un oraș nou, un apartament nou; deocamdată Nat nu găsise un job nou, totuși era încă devreme. Pe de altă parte, fusese ușor să găsească un grup NA la întrunirile căruia să participe. Inițial dorise să se mai ducă o ultimă dată la grupul de sprijin pentru utilizatorii de prisme și să le povestească totul, dar cu cât se gândise mai mult, cu atât fusese mai convinsă că dacă ar fi procedat așa, ar fi fost doar în propriul ei beneficiu, nu al altcuiua. Lyle ajunsese acum într-un loc bun și n-ar fi fost încântat să afle că ea avusesese motive ascunse încă de când se cunoscuseră. Același lucru era valabil și pentru restul grupului. Mai bine ca ei să credă că Nat pe care o știuseră era adevărata Nat.

Acela era de altfel motivul pentru care se afla acum la o întrunire NA. Era mai mare decât grupul de sprijin pentru utilizatorii de prisme – prismele n-aveau să se compare niciodată ca factor de atracție cu drogurile – și avea compoziția obișnuită: persoane despre care n-ai fi suspectat niciodată că erau narcomani și persoane care arătau exact ca niște narcomani. Nat nu știa dacă acest grup era inflexibil în privința urmării etapelor ori supunerii față de o autoritate. Nu știa nici măcar dacă își dorea să participe cu regularitate la întruniri; avea să joace pur și simplu după ureche.

Primul vorbi un bărbat care descrise cum, trezindu-se după o supradoză, aflase că fiica lui de treisprezece ani fusese nevoită să-i facă o injecție cu Narcan. Nu era ușor de ascultat, dar Nat simți ceva vag liniștitor față de revenirea într-un grup de indivizi cu ale căror experiențe se putea asocia. După aceea luă cuvântul o femeie, apoi alt bărbat; niciunul dintre ei nu povestii ceva teribil de sfâșietor, ceea ce fu o ușurare. Nat nu dorea să vorbească imediat după cineva cu o poveste îngrozitoare.

Conducătorul grupului era un bărbat cu glas moale, cu barbă grizonantă.

– În seara asta văd aici și câteva fețe noi. Doriți să spuneți ceva grupului?

Nat ridică mâna și se prezintă.

- N-am mai participat de câțiva ani la un grup din astea. Am reușit să stau curată și fără ele. Însă recent mi s-au întâmplat niște chestii... Nu-nseamnă că am simțit nevoia să particip la o întrunire ca să mă împiedice să mă reapuc de droguri, dar m-am gândit la fel de fel și cred că mi-am dorit un loc unde să vorbesc.

Nat tăcu niște secunde – trecuse mult de când nu mai făcuse asta –, însă conducătorul grupului își dădu seama că ea nu terminase, aşa că aștepta răbdător. În cele din urmă Nat continuă:

- Există oameni cărora le-am făcut rău și față de care nu mă voi putea revanșa probabil niciodată. Ei nu-mi vor acorda niciodată ocazia respectivă și nu-i pot învini. Dar cred că, la un anumit nivel, asta m-a făcut să mă gândesc că dacă nu m-am putut revanșa față de ei, față de cei cărora le-am făcut cel mai mare rău, atunci de fapt nici nu contează dacă sunt sau nu drăguță față de alții. Așa că n-am mai consumat droguri, dar am continuat să mint și să înșel. Nimic grav, nimic care să rănească pe cineva în felul cum o făcusem când mă drogam. Am avut pur și simplu grija de propria mea persoană și nu m-am mai gândit prea mult la asta.

Recent însă am avut o... o ocazie să fac un lucru bun pentru cineva. Nu un individ căruia să-i fi făcut anterior vreun rău, ci pur și simplu un om care suferă. Mi-ar fi fost ușor să mă comport așa cum o făcusem întotdeauna, dar mi-am imaginat ce ar putea face o persoană mai bună și am procedat ca atare.

Sunt mulțumită de ceea ce am făcut, dar nu-i ca și cum aș merita vreo medalie sau mai știu eu ce. Pentru că există alții cărora le vine ușor să fie generoși, care nu se străduiesc pentru asta. Și le vine ușor pentru că în trecut ei au luat o mulțime de decizii mărunte de a fi generoși. Mie mi-a fost greu; deoarece în trecut am luat o mulțime de decizii mărunte de a fi egoistă. Prin urmare eu sunt motivul pentru care-mi vine greu să fiu generoasă. Astă-i ceva ce trebuie să rezolv. Sau ce vreau să rezolv. Nu sunt sigură dacă ăsta-i grupul potrivit pentru așa ceva, dar e primul loc la care m-am gândit.

- Mulțumesc, spuse conducătorul grupului. Sigur că da, absolut, ești bine venită să participe la aceste întruniri.

Celălalt nou participant, un Tânăr care părea că abia terminase liceul, se prezenta și începu să vorbească. Nat se întoarse spre el ca să asculte.

Când Dana ajunse acasă, o aștepta un pachet. După ce intră în apartament, îl deschise și găsi înăuntru o tabletă personală; nu avea ambalaj de retail, ci doar o notiță adezivă, lipită pe ecran: „Pentru Dana“. Se mai uită o dată la ambalajul pachetului, însă nu exista nici numele, nici adresa expeditorului.

Dana activă tableta; singurele pictograme de pe ecran erau șase fișiere video. Toate erau etichetate cu numele ei, urmat de cifre. Îl apăsa pe primul cu degetul ca să-l vizioneze și ecranul fu umplut cu o imagine de rezoluție joasă a propriului ei chip. Nu era totuși ea, ci o versiune paralelă a ei, care vorbea despre propriul ei trecut.

„Doamna Archer a intrat în camera noastră și ne-a găsit numărând pastilele. Ne-a întrebat ce se întâmpla și pentru o secundă am încremenit. După aceea am spus că erau ale mele, că Vinessa nu știuse nimic despre ele. Ea a fost suspicioasă, deoarece nu mai făcusem niciodată necazuri până atunci, dar am convins-o. În cele din urmă am fost eliminată temporar, dar nu s-a dovedit un necaz pe atât de mare pe căt putea fi; m-au supus unei perioade de supraveghere, astfel că dacă mă comportam bine, eliminarea n-avea să-mi fie trecută în dosar. Știam că ar fi fost mult mai rău pentru Vinessa, din cauza părerii pe care o aveau profesorii despre ea.

Însă Vinessa a început să mă evite, iar când, într-un final, am întrebat-o care era motivul, mi-a spus că se simtea vinovată de fiecare dată când mă vedea. I-am spus că nu trebuia să se simtă vinovată și că voiam să fim din nou împreună, dar a spus că eu înrăutăteam pur și simplu situația în felul acela. M-am înfuriat pe ea; ea s-a înfuriat pe mine. A început să petreacă tot mai mult timp cu niște fete care intrau constant în bucluc și de acolo totul s-a dus la vale. A fost prinșă distribuind droguri în școală, a fost

exmatriculată, iar după aceea a avut mereu probleme cu legea și a făcut închisoare.

„Și eu continuu să mă gândesc că, dacă n-aș fi zis că pastilele erau ale mele, totul ar fi fost diferit. Dacă aș fi lăsat-o pe Vinessa să împartă vinovăția, n-ar mai fi existat ruptura aceea între noi. Am fi fost amândouă umăr la umăr, ea n-ar mai fi început să-și petreacă timpul cu fetele cu probleme și viața ei ar fi mers într-o direcție complet diferită.“

Ce dracu'? Cu degete tremurătoare, Dana deschise al doilea videoclip.

Altă Dana: „Una dintre profesoare a intrat în camera noastră tocmai când număram pastilele. Am mărturisit totul imediat; i-am spus că Vinessa și eu le furasem de la părinții noștri ca să ținem un party. Direcțiunea ne-a eliminat temporar și ne-a supus unei perioade de supraveghere; cred că ar fi vrut să-i dea o pe-deapsă mai mare Vinessei, totuși trebuie să ne pedepsească egal pe amândouă.

Vinessa a fost furioasă pe mine. A spus că ar fi trebuit să-i fi zis profesoarei că tocmai găsim pastilele, că probabil cineva ni le strecurase în bagaje la aeroport și că voi am să-i anunțăm pe profesori despre ele. A mai spus că ei nu ne-ar fi putut acuza de nimic. Dar pentru că eu mărturisisem, ea era supusă perioadei de supraveghere și profesorii care o urau îi puteau face rău oricând. Ea nu intenționa să le acorde genul acela de putere asupra ei. De îndată ce s-a terminat eliminarea temporară, Vinessa a venit beată la școală. După ce a făcut asta de câteva ori, au exmatriculat-o și a început să fie arestată.

„Și eu continuu să mă gândesc că dacă n-aș fi mărturisit, totul ar fi fost diferit. Un asemenea episod în care scăpaseră ca prin urechile acului ar fi trebuit să fie suficient ca s-o avertizeze pe Vinessa să nu intre în necazuri reale. Ea a început să se comporte așa doar pentru că era furioasă pe mine. Dacă n-ar fi fost așa, ar fi fost acceptată într-un colegiu bun și viața ei ar fi mers într-o direcție complet diferită.“

Celealte videoclipuri nu spuneau că fuseseră prinse cu pastile, totuși urmău un tipar recognoscibil. În unul dintre ele, Dana se simțea vinovată fiindcă i-o prezintase pe Vinessa unui băiat, care o făcuse dependentă de droguri. În altul, un episod cu un furt încununat de succes dintr-un magazin încurajase pe Vinessa să încearcă acțiuni încă și mai spectaculoase. Toate acele Vinessa erau împotmolite în tipare de comportament autodistructiv. Toate acele Dana se auto-învinuiau pentru asta, indiferent ce acțiuni ar fi întreprins.

Dacă se întâmplă la fel în ramificații în care tu te-ai comportat diferit, atunci cauza nu ești tu.

Ea mințise că pastilele erau ale Vinessei, dar nu minciuna ei fusese ceea ce o împinsese pe prietena ei dincolo de muchie, care făcuse din ea o delincventă. Aceea era direcția în care Vinessa avea să meargă întotdeauna, indiferent ce ar fi făcut altcineva. Iar Dana cheltuise ani și mii de dolari, străduindu-se să repare lucrurile pentru ceea ce făcuse ea, încercând să repare viața Vinessei. Poate că nu mai trebuia să facă asta de acum.

Dana privi metadatele fișierelor video. Fiecare fișier includea informații despre prisma de la care provenise; prismele aveau date de activare ce depășeau vechimea de cincisprezece ani.

Cincisprezece ani trecuseră de când ea și Vinessa merseră în excursia cu clasa la Washington. Brokerii de date abia începeau să activeze și prisme de atunci aveau capacitate mult mai mici decât cele moderne. Ea fu surprinsă că mai existau brokeri care să aibă prisme atât de vechi, ca să nu mai amintească de faptul că în capacitatele lor rămăseseră suficiente date pentru a transmite videoclipuri. Acelea erau prismele cele mai valoroase pe care le deținuseră brokerii, iar transmiterea acestor videoclipuri le goli-seră probabil capacitatele.

Cine ar fi plătit pentru așa ceva? Trebuie să fi costat o avere.